

DRAUGAS

PERIODICALS
October 8, 1996

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, SPALIO - OCTOBER 8, 1996

Nr. 196

P. Gylys: Lietuva pasisako už glaudesnę bendradarbiavimą su ES ir NATO

New Yorkas, spalio 7 d. (AGEP) - Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys Jungtinėse Tautose patvirtino Lietuvos siekį plėsti bendradarbiavimą su Europos Sąjunga ir NATO, įgyvendinant svarbiausius pasaulio bendrijos tikslus - žmogaus teisių apsaugą, taikos palaikymą bei reformų vykdymą.

„Per penkerius narystės Jungtinėse Tautose metus Lietuva padarė politinę ir ekonominę pažangą“, sakė P. Gylys pirmadienį, kalbėdamas JTO Generalinėje Asamblėjoje.

Pasak jo, Lietuvos santykiai su kaimynais yra draugiški ir abipusiai naudingi, padedantys užtikrinti saugumą ir stabilumą regione.

P. Gylys pabrėžė, kad vyksta Lietuvos integracija į Europos ir Transatlantines struktūras, sėkmingai deramasi dėl narystės pasaulinėje prekybos organizacijoje, stiprėja ekonominiai ryšiai su kaimyninėmis Vidurio Europos laisvosios prekybos sutarties (CEFTA) valstybėmis.

Pasak ministro, sėkmingiausiai vystosi Lietuvos bendradarbiavimas su Šiaurės valstybėmis, Europos Sąjunga ir NATO. „Mes siekiame gilinti ir plėsti šį bendradarbiavimą“, sakė Lietuvos ministras.

Lietuva, pasak jo, norėdama prisidėti prie tarptautinių pastangų stiprinti saugumą ir stabilumą, pasiryžusi toliau kelti savo taikdarius kvalifikaciją ir siūlo juos Jungtinių Tautų taikos palaikymo operacijoms.

Pabrėžęs nusiginklavimo

svarbą ginkluotų konfliktų prevencijai, P. Gylys pranešė Generalinei Asamblėjai, kad pirmadienį Lietuvos vardu pasirašė Visuotinę branduolinių bandymų uždraudimo sutartį. „Tikiu, kad šis apčiuopiamas žmonijos pasiekimas duos impulsą tarptautinėms pastangoms imtis naujų branduolinio nusiginklavimo žygių“, sakė ministras.

Jis taip pat pasisakė už JTO Saugumo Tarybos išplėtimą tiek nuolatiniiais, tiek ir nenuolatiniiais nariais. „Lietuvos vyriausybė pripažįsta besivystančių šalių teisę į geresnį jų atstovavimą. Mes taip pat pripažįstame, kad kai kurios valstybės, pavyzdžiui, Vokietija ir Japonija, gali įnešti ypatingą indėlį ir kad jos pasirengusios prisimti ypatingus politinius, karinius ir finansinius įsipareigojimus kaip naujos nuolatinės narės. Mūsų pozicijai, svarstyti ir Rytų Europos valstybių, kurių pastaraisiais metais padaugėjo tris kart, siekis gauti papildomą vietą tarp nenuolatinių narių“, sakė P. Gylys.

Kaip žinoma, pati Lietuva jau anksčiau yra skelbusi pasiryžimą tapti nenuolatine JTO Saugumo Tarybos nare naujojo šimtmečio pradžioje.

P. Gylys per dvejų dienų vizitą Vašingtone ir New Yorke dar susitikęs su aukštais JAV užsienio politikos ir nacionalinio saugumo pareigūnais, su kuriais aptaria NATO plėtimo planus ir Lietuvos perspektyvas juose.

Baltijos Asamblėjos sesijoje priimta 11 dokumentų

Vilnius, spalio 7 d. (AGEP) - „Baltijos Asamblėja ragina Lietuvos, Estijos ir Latvijos vyriausybes nedelsiant parengti bendrą politiką ir padaryti bendrus efektyvius parengiamuosius žingsnius - organizacinius, administracinius, karinius ir politinius, kurie padėtų visoms trims Baltijos valstybėms greičiau įstoti į NATO“, rašoma Baltijos Asamblėjos rezoliucijoje dėl Baltijos valstybių bendros politikos narystės NATO klausimu.

Baltijos Asamblėjos devintojoje sesijoje, kuri vyko spalio 5-6 dienomis Rygoje, priimta 11 dokumentų. Pirmadienio spaudos konferencijoje žurnalistus su jais supažindino Seimo vicepirmininkas, Baltijos Asamblėjos Prezidiumo pirmininko pavaduotojas Egidijus Bičkauskas, šio prezidiumo narys Neris Germanas. Kita, dešimtoji, Baltijos Asamblėjos sesija įvyks 1997 m. balandžio mėnesį Estijoje, Piarnu mieste.

Latvijos premjerui Andriui Šķēlei pasiūlius, spalio 11 d. numatomas jo ir Lietuvos premjero Mindaugo Stankevičiaus susitikimas. Tuo tarpu Latvijos parlamento užsienio reikalų komisijos pirmininkas Indulis Berzinis „Interfax“ pasakė, kad sutartų su bendrovėmis „Amoco“ ir „Opab“, ratifikavimo klausimas Latvijos parlamente bus pradėtas svarstyti, greičiausiai, spalio 10 dieną.

E. Bičkauskas, komentuodamas pasibaigusią sesiją, pažymėjo, kad „Latvijos pozicija yra labai ryškiai pasikeitusi į Baltijos valstybių vienybės norą“. Tai išryškėjo, anot jo, taip pat iš pokalbio su šios šalies premjeru Andriui Šķēle, kuris yra paruošęs susitarimo projektą dėl Muitų sąjungos.

Trijų šalių parlamentarių savo rezoliucijoje dėl bendradarbiavimo pasienio politikos srityje paragino savo vyriausybes gerokai padidinti pasienio apsaugos finansavimą, labiau rūpintis rytinės sienos stiprinimu, parengti bendrą pasienio politiką kitų šalių atžvilgiu, sudaryti sutartis dėl tarpusavio bendradarbiavimo vykdant gelbėjimo darbus Baltijos jūroje, sudaryti tarpusavio sutartis dėl oro erdvės kontrolės padalijimo.

Rygoje taip pat priimtos rezoliucijos dėl Baltijos valstybių įstatymų leidybos derinimo, baudmės atlikimo sistemos reformos, bendradarbiavimo kovojant su kontrabanda, vaiko teisių, racionalaus energijos naudojimo atžvilgiu, esamų energetinių išteklių Baltijos valstybėse, taip pat dėl archyvų fondų grąžinimo, bendros erdvės Baltijos valstybių kino filmams ir video filmams platinti sukurimo.

Baltijos Asamblėjoje priimta deklaracija dėl miškų valdymo.

V. Landsbergis: Lietuva nepakankamai stengiasi tapti NATO nare

Vilnius, spalio 7 d. (AGEP) - Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) pirmininkas Vytautas Landsbergis nemato pakankamų Lietuvos vadovybės pastangų atsilepti į kintančią situaciją narystės NATO klausimu.

„JAV gynybos sekretorius William Perry pabrėžė, kad tėra vienintelė kliūtis Baltijos valstybės stoti į NATO - pasirengimo vykdyti tarptautinius įsipareigojimus stoka. Tačiau mūsų diplomatai vėl kartoją savo poziciją, kad NATO vienu metu turi pradėti derybas su visomis narystės šioje organizacijoje siekiančiomis šalimis. To reikėtų atsisakyti“, sakė V. Landsbergis pirmadienį įvykusioje spaudos konferencijoje.

W. Perry ir kitų užsienio diplomatų pareiškimus V. Landsbergis vertina kaip „Vakarų ištįsą ranką Lietuvai“. „Mes turime aiškiai pasakyti NATO atstovams - jeigu problema yra

tik mūsų pasirengimas stoti į sąjungą, tuomet mes pasirengsime ir kitų problemų neturėsime“, kalbėjo konservatorių vadovas.

V. Landsbergis apgailestavo, kad Baltijos Asamblėja praėjusį savaitgalį priimtose dokumentuose labai nežymiai užsimena apie bendrus Baltijos valstybių žingsnius pasirengimui stoti į NATO. „Šis punktas liko nepašalintas, nes Baltijos Asamblėjos dokumentuose labai daug kalbama apie bendrus suderintus veiksmus siekiant narystės sąjungoje. Tai tušti žodžiai, nes kalbama tik apie kažkokius diplomatinio veiksmus, neakcentuojant konkrečių pasirengimo“, sakė Tėvynės sąjungos pirmininkas.

Todėl, V. Landsbergio nuomone, reikia imtis darbo, pašalinant William Perry nurodytą trūkumą - Baltijos valstybių pasirengimo stoka.

Europos Taryba parems lietuvių tremtinių grįžimą

Vilnius, spalio 4 d. (AGEP) - Europos Tarybos Socialinio vystymo fondas skyrė Lietuvai 50 mln. litų (12,5 mln. dolerių) paskolą grįžtančių tremtinių namams statyti.

Fondo administracinė taryba rugsėjo pabaigoje nutarė parem-

ti Lietuvos projektą. Tai bus pirmoji Socialinio vystymo fondo paskola Lietuvai.

Finansų ministerija pranešė, kad fondo vadovybė nutarė sumažinti paskolos palūkanas - dabar tikimasi, kad ji bus neprocentinė. Pinigus fondas skolina 15-ka metų.

Gavus ET paskolą ir skiriant pakankamai biudžeto lėšų, Lietuva tikisi 2009-aisiais metais galutinai įgyvendinti vyriausybės tremtinių grįžimo programą. 1992-96 metais grįžtančių tremtinių butams statyti bei pirkti ir valstybės biudžeto skirta 9,6 mln. litų. Už šiuos pinigus butais aprūpinta daugiau nei 400 tremtinių šeimų.

Šiais metais iš biudžeto skirta dar 8 mln. litų, už kuriuos butais bus aprūpinta 150 šeimų. Tačiau lėšų grįžtančioms tremtinėms reikėtų žymiai daugiau. Savivaldybių žiniomis, vien dabar į Tėvynę nori grįžti 800 šeimų. Prognozuojama, kad po metų jų skaičius bus 1500-2000 asmenų.

Tremtiniais priskiriami asmenys, kuriuos ištrėmė sovietų represiniai organai okupacijos pradžioje, taip pat jų palikuonys.

Trumpai iš Lietuvos

(Remiantis DPA, BNS, INTERFAX, ITAR-TASS, ELTOS pranešimais)

- Spalio 4 d. Vilniuje pasirašyta Lietuvos ir Slovakijos laisvosios prekybos sutartis. Ji įsigalios nuo 1997 m. sausio 1 d. Sutartį pasirašė abiejų šalių užsienio reikalų ministrai Povilas Gylys ir Davorin Kračun. Laisvėj mainai su Slovakija bus įgyvendinami palaipsniui ir visiškai neribojami bus po 2-3 metų. Lietuvos ir Slovakijos prekybos apyvarta yra nedidelė ir per metus siekia 3-4 mln. JAV dolerių. Manoma, kad po sutarties pasirašymo ji jau pirmaisiais metais išaugs 50 proc.

- Valstybinė veterinarijos tarnyba uždraudė Lietuvoje parduoti beveik 700 tonų parazitais užkrėstų šaldytų siūlių, įvežtų iš Norvegijos. Pasak Valstybinės veterinarijos tarnybos direktoriaus Kosto Ratkevičiaus, parazitais užkrėstos silkės bus išvežtos į kaimynines šalis, pvz., į Baltarusiją, nes ten sanitariniai reikalavimai daug mažesni. Šiame vasario mėnesį buvo sustabdytas silkės importas iš Norvegijos, nes iš 251 tonos silkės buvo parazitais 60 tonų buvo apkrėsta parazitais. Ši silke tada buvo parduota Ukrainai.

Geležinkelio avarija: pavojus jau praėjo

Vilnius, spalio 4 d. (AGEP) - Po avarijos Klaipėdos geležinkelio stotyje „Draugystė“ anglies disulfido garais užterštuose Žardės ir Laistų kaimuose bei Klaipėdos miesto pietiniame mikrorajone ketvirtadienį nuodingos medžiagos nebėra. Tokius duomenis paskelbė Klaipėdos visuomenės sveikatos centras. Apie tai pranešė „La Lunos“ radijas.

Klaipėdos miesto aplinkos apsaugos agentūros širinininkas Kestutis Šiliauskas informavo, kad ketvirtadienį popiet specialistai iš Vokietijos pradėjo perpumpuoti pažeistose cisternose likusį anglies disulfidą ir kita, sandaria cisterna. Darbai atliekami vakuuminiu siurbliu. Pažeistose cisternose dar likę apie 10 tonų anglies disulfido, 35 tonos - jau perpumpuotos. Tikslus medžiagos kiekis bus žinomas tik baigus visus perpumpavimo darbus ir pasverus skystį.

Pareigūnai patikino, kad jokio pavojaus nebėra, avarijos židinio vieta neutralizuota, nuodinga medžiaga perpumpuojant į aplinką nepatenka.

Pasaulio naujienos

(Remiantis DPA, Reuter, BNS INTERFAX, ITAR-TASS, BelaPAN žinių agentūrų pranešimais)

Sankt Peterburgas. Rusijos Federalinė saugumo tarnyba (FSB) atsargos kapitonui Aleksandr Nikitin pareikė kaltinimus Tėvynės išdavimu, valstybės paslapčių išdavimu ir dokumentų suklastojimu. FSB pareigūnai pareiškė, kad jis perdavė Norvegijos gamtos saugos organizacijai slaptus duomenis apie Rusijos branduolinių povandeninių laivyną.

Kaltinimai pateikti praėjus lygiai metams po to, kai FSB pareigūnai įsiveržė į gamtos saugos organizacijos „Bellona“ kontorą ir konfiskavo visus ten buvusius kompiuterius bei duomenų apžvalgas. Vėliau FSB pranešė, jog buvo rasta slapčių duomenų apie Rusijos povandeninius laivus. „Bellona“ vadovi teigė, jog jų organizacija Murmansko mieste tyrė, kokią grėsmę aplinkai kelia senstantys branduoliniai povandeniniai laivai. Nikitin Norvegijos gamtos saugininkams padėjo paruošti pranešimą apie povandeninių laivų avarijas, įskaitant laivo „Komsomolec“ tragišką 1989 m. šis povandeninis laivas užsidegė ir nugrimdo prie Norvegijos krantų. Katastrofos metu žuvo 42 jūreiviai.

Oficialiai kaltinimai Nikitinui buvo pateikti rugsėjo 27 dieną. Iki tol jis 8 mėnesius praleido kalėjime.

Sofija. Tūkstančiai bulgarų atidavė paskutinę pagarbą 58 metų Andrej Lukanov - milijonieriui ir valdanciosios Socialistų partijos deputatui, kuris spalio 2 d. buvo nušautas prie savo namų durų. Lukanov kolega socialistas Andrej Raicev sakė Londono laikraščiu „Standard Daily“, kad dieną prieš mirtį Lukanov ketino atskleisti korupciją aukščiausiuose valdžios sluoksniuose ir dėl to atidėjo kelionę į JAV. Lukanov suvaikino svarbų vaidmenį, 1989 m. nušalinti nuo valdžios komunistų diktatorių Todor Živkova. Šiame jis viešai apkaltino Socialistų partiją atgaivinant stalinistinę valstybę. Lukanov buvo Rusijos premjero Viktor Černomyrdin draugas ir vienas iš Bulgarijos ir Rusijos dujų bendrovės „Top-energy“ ikūrėjų.

Rusijos Dūma nori Latvijai taikyti ekonomines sankcijas

Maskva, spalio 5 d. (Reuter) - Rusijos Dūma 230 balsų prieš 11 paragino šalies vyriausybę ir prezidentą Boris Jelcin įvesti Latvijai ekonomines sankcijas ir neatšaukti jų tol, kol nebus pagerinta rusų padėtis šioje Baltijos valstybėje.

Neipareigojantis kreipimasis buvo priimtas protestuojant prieš rugpjūčio 22 d. Latvijos Seimo deklaraciją, kuri ragina tarptautinę bendriją pripažinti faktą, kad Sovietų Sąjunga 1940 m. okupavo Latviją. Dūmos, kurioje vyrauja dauguma komunistai ir nacionalistai, pareiškime teigiama, jog Latvijos Seimo deklaracija iškraipė tiesą apie Latvijos įjungimą į SSRS, ir kad sovietų parlamentas 1940 m. rugpjūčio 5 d. patenkino Latvijos SSR prašymą priimti ją į Sovietų Sąjungą. Latvių deklaracija esą siekianti suteikti rusų gyventojams „okupantų statusą“.

Latvijos užsienio reikalų ministras Valdis Birkavs, komentuodamas Rusijos pareigūnų ketinimus vienašališkai nustatyti valstybinę Rusijos-Latvijos sieną, pareiškė, kad Latvijai nepriimtinas toks kaimyninės šalies elgesys ir pažymėjo, jog sienos klausimą galima išspręsti tik derybomis, kurios niekada nebus lengvos.

Vokietijos ambasadorius Vilniuje Ulrich Rozengarten apsilankė Lietuvos Užsienio reikalų ministerijoje ir savo šalies vyriausybės vardu užtikrino, kad Vokietija su Rusija nesudarė jokio sandėrio su Rusija dėl Baltijos valstybių nepriėmimo į NATO.

Rusijos Valstybės Dūma priėmė kai kuriuos RF valstybės sienos įstatymo pakeitimus. Federalinei Pasienio tarnybai suteikiamos kai kurios naujos funkcijos: Pasienio tarnyba kartu su RF Užsienio žvalgybos tarnyba užsiims „žvalgybine veikla“, pasienio kariuomenė „realizuos karinę kontražvalgybinę operatyvinę paiešką, leidimų režimo ir karinę-techninę veiklą“.

Paryžius. „Trijų Baltijos valstybių negalima palikti derybų dėl Europos Sąjungos ir NATO plėtimosi nuosalyje, o NATO bei Europos Sąjungos valstybės iš kandidatų į NATO valstybių neturėtų rankiotis numylėtinių“, ketvirtadienį po susitikimo su aukščiausiais Prancūzijos pareigūnais pareiškė Suomijos ministras pirmininkas Paavo Lipponen'as. Jis ir Prancūzijos ministras pirmininkas Alain Juppe pareiškė, jog yra susirūpinę, kad Europos Sąjungos valdymo institucijų reforma vyksta taip vangiai. Tačiau Suomijos vyriausybės vadovas Paavo Lipponen nesutiko su Prancūzijos pasiūlymais sumažinti aukščiausių Europos Komisijos pareigūnų skaičių iki aštuonių ar dešimties. Šiuo metu kiekviena Europos Sąjungos valstybės valdymo aukščiausiosios vykdomosios valdžios institucijoje turi po savo atstovą. „Sunku įsivaizduoti, kad mes galėtume neturėti savo atstovo Europos Komisijoje“, sakė Suomijos premjeras.

KALENDORIUS

Spalio 8 d.: Marcelis, Benediktas, Sergijus, Alminas, Daugas.

Spalio 9 d.: Šv. Denis (Dionizas) ir draugai, kankiniai (3-me amžiuje), šv. Jonas Leonardi, misionierius (1541-1609); Rustikas, Eleuterijus, Branguolis. 1920 m. Lenkijos generolo Želigovskio daliniai užgrobė Vilnių. 1934 m. mirė muzikas Juozas Naujalis.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

NUOSTABAUS VAISTO
VAISTINĖ (4)

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Estrogenų gydymo negerumai. Nors regulių netekusiomis moterims estrogenų gydymas teikia daug patvirtintų naudos, o vis tiek toks gydymas iki šiol nėra reikiamai pritaikomas. Manoma, kad tokio apsilaidymo priežastis yra nuo tokio gydymo gauti vėžį galimybė ir dėl tokio gydymo neigiamos pašalinės veiklos. Vienok tai nėra būtinybė: tinkamas išaiškinimas ir neslepiamas aptarimas gali pralinti neigiamą tokiam gydymui nusiteikimą.

Vėžio atsiradimo pavojus

Nuolat besitęsiantys kliniški tyrimai vis aiškiau aptaria estrogenų gydymosi įtaką į gimdos vidinio sluoksnio endometriumo susirgimą vėžiu. O tuo reikalu faktas yra štai koks. Yra gausūs įrodymai, kad nepaliesta gimda turinčias moteris cikliški gydant dviem moteriškais hormonais: estrogenu ir progesteronu, pralaminamas toje vietoje vėžiui atsirasti pavojus, kuris ten gali atsirasti, vien estrogeną naudojant.

Krūtų vėžio pavojus, gydant estrogenu, yra daugiau ginčytinas. Bet ir čia yra daugiau negu 50 atliktų tyrimų, kurie nurodo, kad nėra padidėjusio krūtų vėžio atsiradimo pavojus, ilgiai gydantis estrogenu.

Nors iki šiol apie estrogenų gydymo ir krūtų vėžio atsiradimo santykį yra atlikti didžiausi ir ilgiausi tyrimai, vis dar yra kai kurios metodinės sunkumybės. Mat, vėžiu krūtų sukelia turi įtakos neturintis elgesys. Dabar estrogenų besigydančios 14% daugiau darosi mamogramas, palyginant su taip nesi- gydančiomis. Bet to, minėtuose tyrimuose neįvertintas kūno masės dydis ir alkoholio gėrimas, o girtavimas dvigubai padidina galimybę vėžiui krūtų prasidėti, tuo tarpu nutukimas pusantro karto pagausina krūtų vėžio pavojų.

Su gailestingomis seserimis atlikti tyrimai

Yra atlikti su gailestingomis seserimis tyrimai (Nurse's Health Study). Tų tyrimų pasiekimai nėra biologiški galimi, nes per 5-10 metų estrogeno vartojimo pavojus gauti vėžį buvo tas pats, kaip ir dar ilgiau juomi gydantis, ir tas pavojus dinga už dviejų metų, paliovus estrogenų gydymą.

Vadovaujantis vėžio dvigubai padidėjimo laiku, krūtų vėžys vystosi nuo 7 iki 8 metų pirm, negu jis pirštasi apčiuopiamas. Jei estrogenų gydymasis padidina vėžiui krūtų atsirasti pavojų, jis turi būti didesnis po 10 metų tokio gydymosi, negu po 5, ir paliktų pavojingas daug ilgiau, taip gydytis paliovus.

Daugelis atliktų tyrimų nurodo, kad moteriškų hormonų progesterono kartu su estrogenu naudojimas žymiai sumažina krūtų vėžiui atsirasti pavojų. Toks dvigubai hormonais regulių netekusių moterų gydymas palyginti yra naujas. Jis minėtame gail. seserų tyrimo buvo tik ribotai (18% 1986, 30% 1990) naudojamas. Todėl tokio gydymo išvados nebuvo reikiamai sekamos.

R. Don Gambrell, Jr., M.D. tyrimai

Dr. Gambrell tyrimai nepastebėjo žymaus krūtų vėžio susirgimo sumažėjimo tol,

kol per šešerius-septynerius metus imta vis daugiau naudoti didėjančiomis dozėmis hormonas progesteronas prie estrogenų gydymo.

Dar pastebėta, kad nereikia bijoti gydyti estrogenu nuo krūtų vėžio išsivysčiusias, kas anksčiau buvo draudžiama. Dabar susekta, kad tokioms moterims, prie estrogenų gydymosi pridėjus dar ir progesteroną, net sumažėja vėžio sugrįžimas ir net mirtys nuo jo.

IGYVENDINTAS
PATARIMAS – KAI
SVORIS ŽUDO KELIŲ
SĄNARIUS

Klausimas. Buvo laikai, kada stogais lakščiau-juos dengiau, lieknas buvau ir gero gyvenimo nesibaidžiau. O dabar, pensininko dienų sulaukęs, kojų nepanešu-dviem lazdomis jas ramstau ir lietuvių gydytojo neklausau. Jis pataria dar 50 svarų riebalų sutirpdyti ir tada pas jį ateiti. O aš jam sakau, kad jau 30 numėčiau ir kaip dramblys iš prigimties drūtas, toks ir aš esu.

Todėl nuėjau pas indą gydytoją. Tas suleido po dvi adatas į abu kelius ir aš per dvi savaites jaunuoliu tapau, bet pamažu vėl keliai grįžo senatvėn, nors tas daktaras pradžioje, kad aš po dar dviejų adatų visai pagysiu.

Todėl ėjau pas kitą indą daktarą. Tas man tiek vaistų prirėšė, kad vaistininkas atsakė jį man išduoti ir, tik paskambinęs savo įstaigos viršininkui, atleido. Aš daug sumokėjau už šiuos vaistus: Bufrofen, 800 mg, Adalat, 60 mg, Furosemide, 20 mg, Dioxacilin, 500 mg, Dyna Circ, 5 mg, Klor-Con, 10 mg. Dar imu be recepto gautus: zin- ką, vit. E, aspiriną ir multivitaminus.

Aš pradėjau bijoti, kad nenu- sinuodysiu, todėl vėl grįžau pas lietuvių gydytoją. Tas patarė ne vieno tų su receptu gautų vaistų kol kas neimti; o svorį iki normos sureguliuoti. Kaip Tamsta, daktare, patarsis?

Atsakymas. Amen! Niekas Tamstai patarti negali, nes nepildai patarimo, kurio nemėgsti - užtat lendi į butį. Injekcijos žudo kelio sąnarinę kremzlę, o tokia gausybė vaistų ir dramblių būtu ne pyragai. Prisiversk bent ant senatvės išmintingai elgtis: pildyk gydytojo vardo verto žmogaus nurodymus. Sėkmės.

UŽ GYDYMĄ LIGONIAI
MOKĖS Į LIGONINĖS
KASĄ

Už mokamo gydymo bei sveikatos priežiūros paslaugas valstybinėse bei savivaldybių gydymo įstaigose piliečiai pinigų turės sumokėti į poliklinikas ar ligonines kasą. Mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų apskaitos tvarką sveikatos apsaugos ministras Antanas Vinkus patvirtino liepos 18-ąją.

Pagal ją biudžetinės gydymo įstaigos už mokamas gydymą ar sveikatos profilaktikos paslaugas, pvz. kraujo, įvairių organų tyrimus, rentgeno procedūras, operacijas ir pan., su pacientais atsiskaitys išrašydamos kvitą. Kvito originalas bus atiduodamas mokėtojui, o kopija liks gydymo įstaigos kasoje.

Už mokamas paslaugas ligonis arba jo įgaliotas asmuo mokės visą nustatytą paslaugos (gydymo) kainą. Jei besigydan- tis pacientas norės papildomo ty-

Patarnautojai, dalyvavę Šiluvos atliadų užbaigimo procesijoje š.m. rugsėjo 15 d. Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje.

IŠKILMĖS PRIE PAL.
JURGIO MATULAIČIO
KARSTO

Rugpjūčio 12 d. tradicines šv. Mišias prie pal. arkivysk. J. Matulaičio karsto aukėjo Vilka- viškio vyskupas Juozas Žemaitis. MIC, marijonų vienuolijos JAV lietuvių provincijos kun. Donaldas Petraitis, MIC, Vilkaiviškio vyskupijos generalvikaras mons. Dr. Vincentas Bartuška, kun. Remigijus Gaidys, MIC. Per pamokslą kun. D. Petraitis sakė, jog marijonai, jampolietiams didelę laimę „tu- reti palaimintąjį Jurgį“, kurį jis pavadino „Šventojo Tėvo gnybū“. „Šiais laikais, kai Šventąjį Tėvą daug kas puola“, palaimintasis Jurgis yra ištiki- mybės pavyzdys. Tėvas D. Petraitis taip pat priminė, jog arkivysk. J. Matulaičio kultas gana plačiai paplitęs už Lietuvos ribų.

Palaimintajam Jurgiui Matulaičiui teikiama altoriaus garbė Libijoje, Ruandoje, Portu- galijoje, Brazilijoje, Argentinoje, Anglijoje, Slovakijoje, Čekijoje, Kazachstane, Indijoje, JAV, Kanadoje. Net vienoje komunistinės Kinijos parapijoje saugoma palaimintojo relikvijų dalelė. Pasak marijonų provin- cijolo, tereikia vieno stebuklo, įrodančio, kad tai šventasis visuotinei Bažnyčiai, kad jo gar- bei būtų aukojamos šv. Mišios visame pasaulyje.

(„Bažnyčios žinios“, Nr. 16)

rimo ar gydymo, jis privales sumokėti papildomai.

Duomenis buhalterijai apie ligonio gydymą bei atliktas procedūras privales suteikti ji gydančios ligoninės padalinys. Sumokėtų pinigų sumą ir kvito numerį gydančias gydytojas turės nurodyti ligos istorijos ypatybių žymų skiltyje arba ambulatorinėje kortelėje.

Sveikatos apsaugos minis- terijos buhalterinės apskaitos ir žinybinių normatyvų skyriaus viršininkė Irena Lekstutiene, BNS korespondentui sakė, kad gydymo bei sveikatos priežiūros paslaugų kainos yra patvirtin- tos ministerijos kainininke. Šiame sąraše išvardyta labai daug procedūrų.

Iš surinktų lėšų valstybės biu- džetui atiteks pridėtinės vertės mokeskis, o likusi jų dalis liks poliklinikai ar ligoninei. Iš jų sveikatos įstaiga pirska vaistus, įrangą, kitus gydymo reikme- nus.

Ministerijos pareigūnė taip pat sakė, kad jei ligonis su- mokės daugiau pinigų, negu pri- klauso už suteiktas paslaugas, ju skirtumas jam bus grąžinamas. Tai bus informinta kasos išlaidų pažymėjimu.

Ligoniu mirus, pinigai už su- teiktas tyrimo ar gydymo paslaugas negrąžinami. Mokėti už tyrimą bei gydymą socialiai remtiniems asmenims nereikės.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR
PASAULYJEBAŽNYČIOS POŽIŪRIS
Į TRANSPLANTACIJĄ

Medicinos technikai tobulė- jant, atliekama vis daugiau or- ganų persodinimų. Verta pa- skaityti šias ištraukas iš popie- žiaus Jono Pauliaus II kalbos, pasakytos 1991 m. birželio 20 dieną per audieniją „Organų donorų asociacijos“ kongreso dalyviams.

— Turime džiaugtis, kad me- dicina, tarnaudama gyvenimui, per organų transplantaciją at- rado naują būdą tarnauti žmo- nijai, saugant esminę asmens vertybę — gyvybę.

— Sulig organų transplan- tacija, prasidėjus kraujo perpy- limais, žmogus atrado būdą at- duoti save, savo kraują ir kūną, kad galėtų gyventi kiti. Mes esame pašaukti naujai mylėti savo artimą: Evangelijos žo- diai, mylėti „iki galo“ (Jn 13,1), tačiau neperžengdami tam tik- rų ribų, nustatytų pačios žmo- gaus prigimties.

— Be visa kito, ši gydymo for- ma yra neatskiriama nuo žmo- gaus aukojimosi akto. Iš tikrųjų transplantacija suponuoja išankstinį, aiškų, laisvą ir są- moningą donorą ar kito asmens, teisėtai atstovaujančio donorui, dažniausiai artimų giminių, sprendimą. Tai — sprendimas pasiūlyti, be atlyginimo, savo paties kūno dalį kito asmens sveikatos ir gerovės labui. Šiuo požiūriu medicininė transplan- tacija leidžia realizuoti donorų savės dovanojimo veiksmą, ta- nuosirdų savės dovanojimą, kuris išreiškia mūsų esminį pašaukimą mylėti ir bendrauti.

— Meilė, bendravimas, soli- darumas ir absoliuti pagarba žmogui asmens orumui yra vienintelis taisyklės organų transplantacijos kontekstas. Labai svarbu neignoruoti mora- linių ir dvasinių vertybių, pradedančių veikti tada, kai individai, laikydamiesi etinių normų, garantuojančių žmo- gaus asmens orumą ir t.t. būlai ji išreiškiančių, laisvai ir sąmo- ningai nusprendžia atiduoti dalį savės, dalį savo pačių kūno, kad būtų išsaugotas kitos žmogiško- sios būtybės gyvenimas.

— Iš tikrųjų žmogaus kūnas visada yra asmenišką kūną, as- mens kūną. Kūno nevalia trak- tuoti vien kaip fizinės ar biolo- ginės būties, o jo organų ar au- dinų parduoti ar mainyti. Tokia skurdi materialistinė samprata lemtų vien instrumentinį kūno ir tuo pačiu asmens naudojimą. Tokioje perspektyvoje organų transplantacija ir audinių persodi- nimas nebeatitiktų dovano- jimo veiksmo, bet būtų tolygūs tik kūno nusavinimui ar aplė- šimui. Dar daugiau, asmuo gali dovanoti tik tai, ko jis gali at-

sisakyti, nesukeldamas didelio pavojaus ar nepadarydamas žalos savo gyvenimui ar asmeni- nei tapatybei, ir tik esant atitinkamai priežastiai. Aki- vaizdu, kad gyvybiškai svarbūs organai gali būti dovanojami tik po mirties. Tačiau pasiūlyti dalį savo kūno esant gyvam, kai tas pasiūlymas įsigalios tik po mirties, daugeliu atvejų yra didžiulės meilės, kitiems gyve- nimą dovanojančios meilės, pa- sirsėškimas. Šitaip biomedicini- nių mokslų pažanga atvėrė žmonėms galimybes planuoti savo pašaukimą mylėti ir po mirties. Pagal Kristaus Vėlykų paslapties analogiją, mirštant mirtis yra nugalima ir atkuria- mas gyvenimas.

— ...Viespaties mirtis ir prisikėlimas žymi aukščiausią meilės veiksmą, suteikiantį didįją prasmę donorų siūlymui paaukoti savo organą kitam asmeniui išgelbėti. Krikščionių akimis, Jėzaus savės dovanoji- mas yra esminė nuoroda ir įkvė- pianti idėja meilės, slėpinčios troškimo dovanoti organą ir iš- reikiančios kilnų solidarumą, vis labiau pasireiškiantį visuo- menėje, tapusioje pernelyg var- totojiška ir nejaudria nesavau- diškam dovanojimui.

Kalbant apie gydytojų ir jų talkininkus, įgyvendinančius šią nuostatą žmonių solida- rumo forma, dar būtų galima pridurti štai ką. Transplantacija ir netgi paprastas kraujo perpy- limas skiriasi nuo kitų operaci- jų. Tai negali būti atskirta nuo donorų savės dovanojimo veiks- mo, nuo gyvenimui dovanojan- čios meilės. Gydytojų visuomet privalu būti įsisąmoninusiam šio darbo kilnumą; jis tarpini- kauja kažkam nepaprastai reikšmingam, savės dovanojimo aktui, kurį asmuo padarė — net- gi po savo mirties — tam, kad ki- tas galėtų gyventi. Operacijos sunkumas, būtinybė greitai veikti ir visiškai susikaupiti ties užduotimi neturėtų priversti gy- dytojo užmiršti meilės, slėpin- čios tame, ką jis daro, paslap- ties.

Gaunantieji transplantuoja- mą organą irgi neturėtų užmirš- ti, kad jie iš kito gauna unikalią dovaną — donorų aukojamą sa- vės dovaną, kurią iš tikrųjų žmogaus ir krikščionio solida- rumo forma. Artėjant trečiajam tūkstantmečiui, didžiojo isto- rinio pažado laikotarpiu visuo- menei reikia šių konkrečių soli- darumo ir savės dovanojančios meilės gestų.

(„Bažnyčios žinios“, Nr. 16)

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumerasas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida			
Užsakant į užsienį			
oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausioji redaktorė Danutė Bindokienė

Administratorius Ignas Budrys

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais

nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy

savo nuofūra. Nesunaudotų

straipsnių nesaugo. Prašome

siunčiant pasilikti kopiją.

• Redakcija dirba kasdien nuo

8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį

nėnatsako. Skelbimų kainos pri-

siunčiamos, gavus prašymą ką

nors skelbti.

PARUOŠTAS
KRIKŠČIONIŠKOS ŠEIMOS
UGDYMO PROJEKTAS

Vilniaus arkivyskupijos kuni- gų grupė, susirinkusi rugpjūčio 1 d. Visų Šventųjų parapijos klebonijoje, aptarė Lietuvos vyskupų Konferencijos „Evan- gelizacijos ir sielovados projek- tą“.

Atsiliepdami į Vilniaus arki- vyskupo A. J. Bačkio kvietimą suaktyvinti sielovada parapi- jos, kunigai parengė projektą dėl krikščioniškosios šeimos ugdymo. Būtent šeima, jų nuo- mone, ir yra pagrindinis sielo- vados objektas. Kadangi šeima reikia rūpintis nuolat, ypač svarbūs yra krikščionišką šei- mą lydintys sakramantai: San- tuokos, Krikšto, Susitaikinimo, Eucharistijos, Sutvirtinimo. Pri- imtos šios bendrosios nuostatos: už katekezę atsako klebonas; sakramantai teikiami tik pasi- rengusiems bendruomenės na- riams; teikiant sakramentus privalu laikytis Bažnyčios kano- nų ir atnaujintos liturgijos. Pro- jekto rengėjai nuodugniai apta- rė kiekvieną sakramentą, pasi- rengimo jam ir jo priėmimo sąlygas.

Pavyzdžiui, Krikšto sakra- mento esmė ir prasmė aiškinti- na jau jaunavedžiams, o krikš- tyti būtina, dalyvaudant bendruomenei. Ypač svarbu vaikus

tinkamai parengti Susitaikini- mo sakramentui ir Eucharisti- jai. Kunigai pabrėžė bendruo- meniško svaarbą, t. y. būtiny- bę palaipsniui įtraukti vaikus į bendruomenę. Metodškai ren- gti šioms sakramentams siūlyta nuo trečios klasės, įtraukiant vaikus, jų tėvus ir krikštatevius į liturgiją. Susirinkimo dalyviai siūlyms kunigų suvažiavimui parengti išsamų arkivyskupijos sielovados planą, sudaryti atskirų grupių — vaikų, suaugusiųjų, šeimų — kate- kizacijos programas.

(„Bažnyčios žinios“, Nr. 15)

SUNG L. CHOU, M.D.

Vidus ligos, akupunktūra

HOLY CROSS

PHYSICIANS PAVILION

3 fl. South, East Suites

Lithuanian Plaza Cl.

at California Ave.

Chicago, IL 60629

(312)-471-8142

Kalbame lietuviškai

HOLY CROSS FAMILY

MEDICAL CENTER

749 W. 31st St.

Chicago, IL 60616

(312)-225-0695

Cardiac Diagnostics, Ltd.

6132 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60629

Tel. 312-434-7790

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Sirdies ir Kraujagyslių ligos

Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SORYS, M.D.

Optometrologas/Akių Chirurgas

9639 S. Ridgeland Ave.

Chicago Ridge, IL 60415

708-630-0822

4140 W. 62nd St.

Chicago, IL 60637

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

9886 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 998-0888

Valandos pagal susitarimą

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

100 E. Superior, Suite 402

Valandos pagal susitarimą

Tel. — (312) 337-1286

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas

Kalbame lietuviškai

6187 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. (312) 586-7796

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA

AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center

Naperville Campus

1020 E. Ogden Ave., Suite 310

Naperville, IL 60563

Tel. 708-827-0888

Valandos pagal susitarimą

NAUJI PAVOJAI LIETUVAI

JONAS DAUGĖLA

Suoliais besitardami prie naujo mūsų Seimo rinkimų, jau veik baigiamie užmirsti paskutiniuosius rinkimus Rusijoje. O tie rinkimai buvo gan dramatiški. Visi džiaugėsi, kad prieš komunistų Žiuganovą laimėjo Jelcinas. Ypač džiūgavo prezidentas ir jo vyriausybė. Atseit Rusijoje demokratizacijos eiga bus vykdoma toliau, o tuo pačiu bus tęsiama ir privatizacijos politika.

Šiuos rinkimus, o ypač porininkines rusų nuotaikas, stebėjo žinoma JAV žurnaliste, TV politinė komentatorė Georgie Geyer (G.G.) Ji paršė keletą straipsnių, kuriuose aptarė šiandieninio Rusijos gyvenimo politines nuotaikas.

Viename šių straipsnių („Cincinnati Enquirer“) ji tvirtina, kad Vašingtono politikai labai klysta, manydami, kad Rusija pamažu slenka į demokratiją ir puoselėja laisvą prekybą. Ji

sako: „Tikrasis pavojus yra, kad dabartinė Rusija valdo nepastovi ir chaotiška vyriausybė. Dabartinė valdžia primena senosius carų valdymo laikus, kada ją valdė liguisti carai ir vykdė savo asmenines užmačias. O be to valdžiai didelę įtaką turi visai demoralizuota kariuomenė ir jos vadai. Ir tokia Rusijos valdžia savo žinioje ir valioje turi atominius ginklus. Padėtis yra tiesiog bauginanti“.

Ryškiai galima pastebėti, kad Rusijoje vėl atbunda karinės veržlos ir Vakarus nuotaikas. Atrodo, kad iš Čekėnijos rusai turės pasitraukti. Ir tai yra kadaise nenugalimos Raudonosios armijos gėdingas pralaimėjimas. Šis karinis bejėgiskumas rado neigiamą atgarsį kitose Rusijos respublikose. Rusijos karo vadai nori skubiai apsisvainikuoti kokių kitų karinių laimėjimų. Šiam reikalui visų pirma jie pasirinko Baltijos valstybes.

Rusijos užsienio reikalų ministras Primakov „Izvestia“ dienraštyje pareiškė, kad šandien Baltijos šalys yra pagrindinis jo užsienio politikos žaizlas. Jis ne tik įsakmiai, bet labai įsakmiai pabrėžė, kad Rusija visomis priemonėmis priešinsis Baltijos valstybių priėmimui į NATO. Reikalui esant bus naudojamos ir kariškos jėgos.

Rusijos naujasis karo ministras gen. Radionov nuėjo dar toliau. Kariuomenei skirtame žurnale jis aiškiai tvirtina, kad Rusija turi teisę laisvai naudotis Baltijos šalių neužšalčiais uostais. Šiam reikalui per Baltijos valstybes turi būti atidarytas, rusų kariuomenės saugomas „koridorius“.

Vos laimėjęs rinkimus, Jelcin pasiuntė JAV prezidentui ilgą ir nemandagų laiška, kuriame grasinančiai išpeja JAV vyriausybę, kad ji niekada nepritartų Baltijos valstybių priėmimui į NATO. Mainais jis pažada nesiųsi priėjinti Vengrijos, Lenkijos ir Čekijos priėmimui į NATO. Ir, atrodo, kad JAV vyriausybė yra linkusi tokiai mainų politikai pasiduoti. O, be to, dar šiame laiške jis pateikia nemažai įrodymų, kaip Baltijos šalyse yra pažeidžiamos vietos rusų pilietinės teisės.

G.G. stebisi Amerikos politinių nuotaikų pasikeitimu. 1994-1995 m. Clinton dėjo pastangas, kad rusai atitrauktų iš Baltijos šalių savo karines pajėgas. Tuo pačiu jis patikino šių tautų laisvę ir jų valstybinę nepriklausomybę. O šandien jau Vakarai nebegina tautų laisvės idealų ir šaltai stebi rusų pastangas vėl atgal sugrąžinti savo karines jėgas į Lietuvą.

Kadaise buvo puoselėjamas Baltijos ir Skandinavijos valstybių glaudus bendradarbiavimas. Visos Skandinavijos valstybės yra neabejotinai civilizuoto Vakarų pasaulio dalis. O, be to, ne tik geografiniai, bet ir istoriniai skandinavų tautos yra artimos Baltijos tautoms. Balto-skandų vieningas junginys ir visų jų jungtinės karinės pajėgos galėtų būti reikšminga jėga visokioms rusų užmačioms atremti.

Paskutiniu metu buvo ruoštos kelios visų šių valstybių politikos vadovų bendros konferencijos, bet jose buvo svarstomi išimtinai ekonominio bendradarbiavimo reikalai. Ir kai viename tokiame susitikime Lietuvos atstovai iškėlė bendro saugumo reikalą, Švedijos ministras pirmininkas pareiškė, kad, bet kokio karinio susirėmimo atveju Švedija laikysis savo tradicinės neutralumo politikos.

Tad yra aišku, kad, rusų agresijos atveju, Baltijos valstybės teks pačioms vienoms gintis, o taip pat ir Lietuvai teks vienai kovoti su užpuolėjais. Paskutiniu metu mūsų dabartinė vyriausybė apsigynimo klausimą bando svarstyti su Lenkijos bendraminčiais. Tačiau šiuo atveju geriau reikėtų prisiminti mūsų senolių patarimą: „Neik su velniu obuoliauti. Ne tik obuolių neparsineši, bet neteksi ir kraiteles“.

Šių naujų pavojų akivaizdoje yra būtina siekti kiek galima glaudesnio visų trijų Baltijos valstybių bendradarbiavimo. Pats laikas visom tom valstybėms apjungti savo karines pajėgas į vieną vienetą ir sudaryti vieną bendrą vyr. stabą.

Šių didžiųjų pavojų metais būtina visomis priemonėmis puoselėti mūsų tautines vienybės idealus ir skiepyti jaunimui patriotines nuotaikas. Deja, šandien šios vienybės idealus ne tik drumsčia, bet ir žudo gausybė partijelių jų vadų ir vadukų asmeninės ambicijos. Joms partijėlės yra tik kopėčios įkopti į Seimo salę.

Ir anais laikais mūsų tauta nebuvo vien bespalvė masė. Ji buvo pasauležiūriniai ir ideologiniai pasiskirsčiusi visuomenė. Ir tada mūsų tautoje veikė politinės partijos. Tačiau demokratiniuose seimuose jų buvo tik trys. Šių partijų vadovai 1918 m. pašaukė tautą prie ginklo ginti savo žemę. Ir tauta išgirdo šį šauksmą. Savanorių pulkai išvalė mūsų žemę nuo įvairaus plauko priešų, o mūsų politikos vadovai vieningai pasirašė ir pasauliui paskelbė Vasario 16 aktą.

Taip pat gerai prisimename ir mūsų miško brolių partizaninių kovų legendarinę gadynę. Partizanai prieš gerai ginkluotus bolševikų pajėgas išsilaikė net visą dešimtmetį. O jie išsilaikė tik dėl to, kad juos vieningai rėmė visa tauta.

Šiuo metu mūsų šalį valdo prokumunistinė LDDP-jos vyriausybė. Ji savaip supranta demokratijos reikalavimus. Demokratijoje dauguma valdo, bet nediktuoja. O LDDP-jos vyriausybė valdo šalį diktatoriškomis priemonėmis, nes kitokios valdymo formos ji nepažįsta. Jie visai nepaiso mažumos pasiūlymų ir su ja nesiskaito.

Rusai reikalauja, kad per Lietuvą būtų atidarytas „koridorius“, kuriuo jie lengvai galėtų pasiekti Klaipėdos uostą ir juo laisvai naudotis. Nepaisant griežčiausių dešiniųjų protesto, LDDP-ją jau šandien rusams tokį „koridorių atidarė.

Ir per mūsų žemę rusai laisvai gali gabenti įvairią karinę medžiagą į Karaliaučiaus sritį. Oro erdvę irgi yra visai atvira rusų lektuvams. Be to, Seimo dauguma bando įtikinti tautą, kad reikia rusams leisti laisvai naudotis ir Klaipėdos uostu. Tuo būdu mūsų valstybinis išdas turėtų daugiau pajamų.

Išrinkus Rusijoje prezidentą, pasikeitė rusų nuotaikos. Tačiau šios pasikeitusios nuotaikos atnešė Lietuvai naujus pavojus. Gyvenimas parodė, kad LDDP-jos vyriausybė visiškai nėra pajėgi šiems pavojams pasipriešinti bei juos atremti. Vyriausybė yra praradusi bet koki tautos pasitikėjimą. Tad pavojų metu ji nebus pajėgi įgyvendinti ir tautinės vienybės reikalavimus.

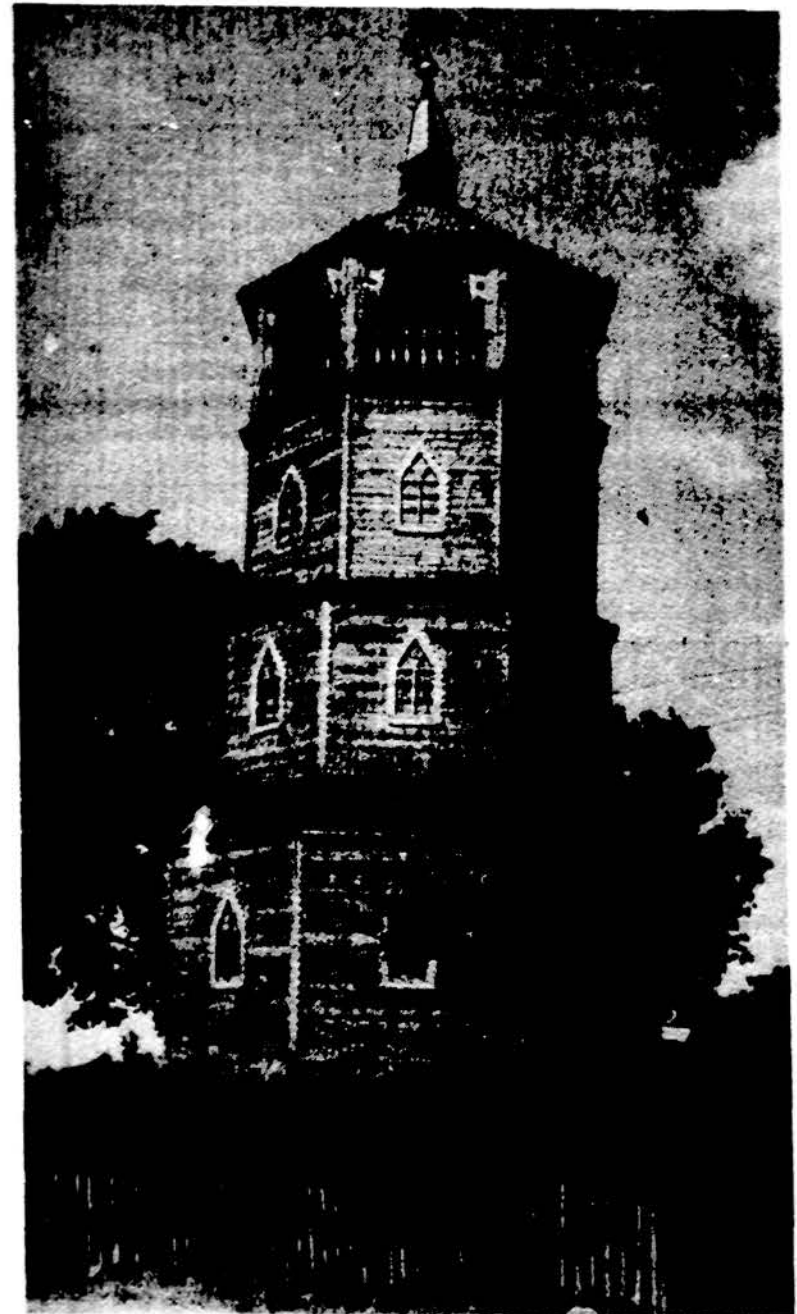
Artinasi naujo Seimo rinkimai. Nauji pavojai reikalauja, kad tauta pabustų iš to abejingumo, kuriuo šandien ji gyvena. O šį abejingumą sukūrė dabartinės vyriausybės korupcija, bankų vagystės, mafijos siautėjimas, kysininkavimas ir aukštųjų valdžios pareigūnų saualė. Belieka tikėti, kad didžiųjų besitardančių pavojų akivaizdoje mūsų tauta vėl pabus ir savo likimą patikės demokratiniams jėgoms.

Šie nauji pavojai verčia ir užsienio lietuvius ne tik daugiau domėtis besitardančiais rinkimais, bet ir gyvai patiemis juose dalyvauti. Yra būtina, kad šį mūsų dmesio jautų ir visa tauta. Mūsų demokratinio gyvenimo patirtis turėtų stiprinti tautos pasitikėjimą demokratija ir puoselėti tautoje šviesinės ateities tikėjimą bei viltis.

MOKYKLAI DOVANOJO MILIJONĄ LITŲ

Kėdainių miesto „Atžalyno“ mokykloje atidarytos naujos ekonomikos ir informatikos klasės. Joms įrengti Kėdainių mokyklų susivienijimas „Vikonda“ skyrė 1 milijoną litų (250.000 dol.). „Vikondos“ prezidentas Viktoras Uspaskichas įsitikinęs, kad lėšos, įdėtos į švietimą, sugrįš dvigubai. 25 gabiausiai Kėdainių krašto vaikai mokykloje įgis teises, ekonomikos, verslo organizavimo bei buhalterinės apskaitos pagrindus, lankys informatikos, raštvedybos užsiėmimus.

„Vikonda“ žada ateityje skirti lėšų geriausių moksleivių studijoms užsienyje, padėti įsidarbinti. Naujasis patalpas pašventino Tėvas Stanislovas iš kapucinų vienuolyno Dotnuvoje. Jis palinkėjo vaikams sėmės žinių, o mokytojams – kad jų galvose nedaugėtų žilų plaukų. (LR 09.12)

Panevėžio rajono, Smilgių Šv. Jurgio bažnyčios varpinė – baroko architektūros paminklas.

TĖVYNĖS LABAI

BALYS RAUGAS

35

Taigi dar Lietuvos nepriklausomybės kovoms bevykstant, buvo sugalvota apeaugoti visokią su laisvės kovomis susijusią medžiagą. Pirmasis tokią mintį iškėlė to meto Karo sanitarijos viršininkas generolas Nagevičius-Nagius, kuriam ir buvo pavesta mintį įgyvendinti. Į jo vadovaujamą karo muziejiaus kolegiją įėjo kariuomenės dalių vadai ir įstaičių viršininkai. Muziejui vieta parinkta Donelaičio gatvėje, prie Vienybės aikštės, kur Rusijos okupacijos metais buvo jojimo aikštė ir karių cerkvė. Ten buvusi bokštą architektas Dubeneckis perdior: dabar jis primena senovės pilies kuorą. Muziejuje įrengti 5 skyriai: eksponatai iki Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo, Lietuvos laisvės kovų žuvusiųjų dokumentinės medžiagos, kariuomenės dalių bei įstaičių vaizdinės medžiagos skyriai ir Šaulių sąjungos skyrius. Muziejus buvo iškilmingai atidarytas per 1921 m. Vasario 16-osios minėjimą. Tais metais metais buvo pastatytas pagal skulptoriaus Zikaro projektą paminklas pagerbti žuvusiems už Lietuvos laisvę. Akmenys šiam paminklui buvo surinkti iš vietovių, kuriose vyko Nepriklausomybės kovos. Įrašas paminkle: „Per amžius budoje, laisvę laimėjome per aukas ir pasisventimą“.

Čia kasdien ryte 7 val. ir vakare, saule leidžiantis vyksta – karo invalidų vadovaujamos apeigos. Paprastomis dienomis rytais grojama malda „Marija, Marija“ ir pakeliamas valstybinė bei Vyčio kryžiaus vėliavos. Vakara, iškilmingą maršą grojant, vėliavos nulei-

džiamos ir apeigos baigiamos giesme „Marija, Marija“. Šventadienių rytais, vėliava pakeliant, grojamas Lietuvos himnas, o vakarais prie maldos „Marija, Marija“ prijungiamas Lietuvos himnas ir Amerikos lietuvių dovanotų varpų skambesys. Be to, neužmirštama išpūdi žiūrovams palieka uniformuotų karo invalidų eiseną, lydimą dūdų orkestro liūdnai aidinčio maršo. Kaip minėjau, Karo muziejiaus rūpesčiu didžioji siela yra gen. Vladas Nagevičius-Nagius. Tai asmenybė, nuo pat jaunystės gyvenanti tėvynės labui. Gimė jis 1891 metais. Jau gimnazijoje aktyviai reikšėsi lietuvių moksleivių veikloje, dėl kurios 1905 m. buvo suimtas. 1910 metais baigęs karo medicinos akademiją, tarnavo gydytoju karo laivynė. 1918 m. lapkričio 23 d. įstojo į besikuriančią Lietuvos kariuomenę, kaip pirmasis jos gydytojas, ir buvo paskirtas Apeaugos tarybos nariu, o gruodžio 21 d. pradėjo eiti Karo sanitarijos viršininko pareigas. Būdamas geras organizatorius, sugebėjo net ir labai nepalankiose sąlygose įsteigti galeistųjų seserų kursus ir tuo pačiu metu per amerikietį gydytoją pulkininką Ryan iš Raudonojo kryžiaus gavo didelį kiekį medicinos priemonių bei ūkio turto. Visą laiką labai gyvai reikšėsi visuomeninėje veikloje: buvo Šaulių sąjungos centro valdybos nariu, nuo 1924 m. yra Lietuvos karininkų ramovės seniūnų tarybos pirmininku ir nemažai rašo visuomeniniams klausimais spaudoje. Svarbiausia, kaip sakiau, labai rūpestingai tvarko karo muziejiaus reikalus.

Prie muziejiaus jau buvo nemaža minia, tačiau tvarką palaikantis policininkas uniformuotam majorui su jo palyda sudarė galimybę prieiti artiau. Prkasimo ceremonijai pradėjo generolas Nagevičius, pasveikindamas susirinkusius dalyvauti kartinio akmenų naujė-

siems Vytauto Didžiojo muziejiaus rūmams pašventinimo ceremonijoje ir pasveikinti Lietuvą apkeliaujus Vytauto Didžiojo paveikslą. Su tais žodžiais Vytauto Didžiojo paveikslas, lydimas dviejų karininkų su kardais ir lydimas keturių porų karo invalidų, orkestrui, grojant iškilmių maršą, pasirodė iš muziejiaus. Eisenai sustojus, Vytauto Didžiojo 500 metų sukakčiai paminėti komiteto pirmininkas Švietimo ministras Šakenis kreipėsi į susirinkusius, primindamas įvykio reikšmę ir paskelbdamas Lietuvos vyriausybės nutarimą pastatyti muziejiaus pastatą, kuriame tilptų ir Karo muziejiaus, ir Lietuvos kultūros eksponatai.

Kartinį akmenį pašventinti pakvietė arkivyskupą Skvirecką, o jam asistuoti – kariuomenės vyriausią kapelioną kunigą Mironą. Apeigos baigtos giesme „Marija, Marija“ ir Lietuvos himnu.

Miniai besiskirstant, Keraitis su savo artimaisiais užsuko į Karo muziejų, kuriame dar nebuvo buvęs ilgina.

Esu nepaprastai dėkingas už galimybę dalyvauti šioje išpūdingoje ceremonijoje. Jau vien dėl jos verta keliauti į Kauną. O štai ir dabartinį muziejų pirmą kartą apžiūrėsiu. Ačiū, labai ačiū, mielas svaini.

Labai prašau ir labai malonu, kad esate patenkintas. Aš manau, kad teks mūsų kalendoriuje paieškoti tinkamos datos jūsų visą šeimą pakviesti į Kauną. Kaip manai, Danutė?

Žinoma. Aš būnav labai nutolusi nuo savųjų. Aš norėjau šandien po šiu iškilmių, šiek tiek pasizvalgius po Kauną, pakviesti į Karininkų ramovę pavakarieniauti, – ir žvilgtelėjus su šypseni į teta, atsargiai pasiaiškino, – tačiau mūsų mieloji teta suardė planą.

Taip, taip, – patvirtinančiai atsiliepė teta, aš jau

Danutė Bindokienė

Reklamos ir kandidatai

„Kodėl jūs tvirčiau nepasakote už“... „Kodėl Draugas nerašo“. Tokie ir panašūs klausimai (galbūt juos galėtume net pavadinti priekaištais) įvairiomis priemonėmis kasdien pasiekia mūsų redakciją. Artėjant Amerikos prezidento ir kai kurių kitų valdžios pareigūnų rinkimams, o tai pat balsavimams į Lietuvos Respublikos Seimą, tie pasisakymai vis intensyvesnėja. Taigi, kodėl? Juo labiau, kad Amerikoje mada svarbiems laikraščiams indorsuoti tą ar kitą kandidatą. Nors galioja prielaida, kad kiekvienas, turintis teisę balsuoti, pilietis gali susidaryti savo nuomonę, už ką atiduos balsą, vis dėlto daugelis vadovaujasi pamėgtojo laikraščio pasiūla, ypač iš anksto tvirčiau neapsisprendusieji.

Iš tikrų tai gan atsakingas žingsnis ir galbūt ne visuomet atliekamas sąžiningai, nes kandidato indorsavimą gali įtaigoti daug veiksnių, įskaitant finansinę paramą bei politines leidėjų (rečiau redaktorių) pažiūras. Jeigu amerikietiškoji spauda, turinti mases skaitytojų, gali „žaisti politiką“, lietuviškajai tai būtų per didelė prabanga, nepaisant pagundos tvirtai pasisakyti už vieną ar kitą kandidatą – arba partiją – išmintingiau yra vien informuoti skaitytojus ir leisti jiems patiems pasirinkti.

Džiugu pastebėti, kad nemažai (ypač jaunesniųjų) lietuvių yra aktyviai įsijungę į Amerikos prezidentinių rinkimų kampaniją. Labai ryškūs pasiskirstymas į respublikonų ir demokratų partijos rinkėjų grupes, propaguojančias savuosius kandidatus. Šios grupės į savo pusę stengiasi patraukti ir lietuvių spaudą. Uoliausiai tą mėgina atlikti Al Salvi ir Dick Durbin (abu jie kandiduoja į JAV Senatą) rėmėjai. Tačiau „Draugas“ turi likti nešališkas. Jeigu šių asmenų rėmėjai nori savo kandidatus reklamuoti, tam yra apmokami rinkiminiai skelbimai, kuriuos kiekvienas laikraštis turi teisę spausdinti, bet reklaminė propaganda neatspindi nei redaktorių, nei leidėjų nuomonės, jeigu nori parašyti straipsnį ar laiška apie patinkamą kandidatą, iškeliant jo darbus bei nuopelnus, neužgaunant oponento, toks straipsnis turi galimybę patekti į „Drauga“.

Su Lietuvos Seimo rinkimais yra šiek tiek kitaip. Mūsų visu tikslas, kad į valdančiuosius sluoksnius pagaliau įeitų asmenys, tinkamiausi rūpintis krašto ateitimi. Dėl to tikslo visų pirma atmetame LDDP ir jos satelitinę partiją kandidatus, pasilikdami prie dešiniųjų. Tarp šių daryti atranką yra kiekvieno balsuojančio asmeniška pareiga. Žinoma, tam tikra prasme tai gali turėti ir teigiamų pasekmių, nors mūsų balsuotojų užsienyje skaičius nėra labai didelis (JAV apie 1,100, Kanadoje apie 500, kituose žemynuose kur kas mažiau). Mums pateikta 12 kandidatų (jų pavardė ir partijos buvo paskelbtos š.m. rugėjo 25 d. „Draugo“ pirmajame puslapyje), atstovaujančių ne tik įvairioms partijoms, bet einančių į rinkimus ir be partinio užnugario (toks yra bent vienas), tad, vieningai balsuojant, užsienio lietuvių balsai gali sudaryti skirtumą tarp laimėjimo ir pralaimėjimo.

Gal geriausiai užsienio lietuviams yra žinoma Andriaus Kubiliaus (Tėvynės sąjunga/Lietuvos konservatoriai) pavardė, iš dalies ir Audrius Butkevičius (kandidatuojantis be partijos užnugario), o Lietuvos Krikščionių demokratų partijos kandidatė Aurelija Pilotienė labai mažai kam pažįstama. Tačiau visi šie asmenys priklauso dešiniųjų blokui. Apie juos jau turime šiek tiek informaciją, kurios atimime ateityje pateiksime savo skaičiuojamus, kad galėtų susipažinti ir apsispręsti. Dar kartą pabrėžiame, kad kiekvienas turi susidaryti savo nuomonę.

Galbūt jau pastebėjote vieną kitą apmokamą skelbimą apie kandidatus į Seimą. Už tu skelbimų turinį redakcija nėra atsakinga ir nebūtina su juo sutinka, tačiau apie dešiniųjų partijų kandidatus spausdinsime ir nereklaminį straipsnį. Kadangi mūsų nesaisto lojalumas kairiesiems, o taip pat Amerikos įstatymai, pagal kuriuos, rašant apie bet kurios partijos kandidatą, reikia panašią galimybę suteikti ir jo oponentui, tad pasilikame teisę riboti šią informaciją vien dešiniuosius partijoms.

esu pasirodusi penktai. Be to, bus ir daugiau svečių, pasakė ir nuskubėjo.

Likusiems trims nieko kita nebeliko, kaip tik pasivaikštinėti Laisvės alėja iki senamiestio ir – namo.

– Iki Kauno pilies griuvėsių jau nebeneisime, bet Vytauto bažnyčią pamatyti dar užteks laiko, – aiškino Keraitis.

– Ką bematyčiau, man viskas bus nauja.

Grįžę namo, jau rado tetos pakviestus svečius – kaimynus Saulėnus. Dakaras Saulėnas, tiesdamas ranką, garsiai kalbėjo:

– Ta mieloji jūsų teta mus pakvietė, bet ir be jos kvietimo būtume užsukę pasveikinti pakopusio ir aukštesnį laipsnį.

Ir Saulėnienė linksmai sveikino:

– Linkiu netrukus tapti nepasenusiu pulkininku, – ir žvilgtelėjusi į Danutę, – nesupykite, jei šia proga sveikindama padovanosiu pabučiavimą su geriausiais linkėjimais.

– Aš norėjau šia proga pakviesti į savo motorlaivį, bet kai sužinojau, kad turite svečių, norėčiau pasiūlyti ateinančio šeštadienio popietę.

– Kaip tolimesnį kelionę?

– Turiu mažą reikaliuką į Raudondvarį. Tai apie 9 kilometrai.

Pokalbį nutraukė teta, kviesdama vakarienei.

Danutės broliui atsisveikinant, pakilo ir Saulėnai, tačiau Danutė juos sulaukė:

– Malonėkite dar pasėdėti. Antanėlis, palydėjęs mano broli, tuoj sugrįš...

Bet tik išėjus Keraičiui su svečiu, – durų skambutis.

(Bus daugiau!)

GENOVAITĖS DUMČIUTĖS BREICHMANIENĖS „MYLĖJOM LIETUVĄ IŠ TOLO“

Tai 216 psl. didoko formato atsiminimų knyga. Bet joje nėra tik atsiminimai, o vaizdai ir sklandžiu pasakojimu atskleidžia daugelį lietuvių apimančių gyvenimo laikotarpis nuo 1944 iki 1994.

Knyga neturi įprastinio turinio, nėra suskirstyta į specialius skyrius, bet tai yra įvairaus ilgumo rašinių rinkinys, kuris

G. Breichmanienė

yra įdomus ir lengvai skaitomas: pačios knyga ir rankas ir nesinori jos padėti, nes čia strandi ir dalelė savęs, nors G. Breichmanienė rašė daugiausia apie savo pastogę – Kanadą.

Pirmąjį straipsnelį „1994 metų vasarą Vilniuje“ galima laikyti lyg įžangą, kur autorė sako: „Kai mūsų lėktuvas pakyla iš Vilniaus aerodromo... Mintys grįžta atgalios į praėjusius laikus, į Antrojo pasaulinio karo pabaigą, kada nei svajojom, nei galvojom apie Lietuvą, bet buvom priversti, palikę namus, ir visa kita, trauktis į vakarus“... (psl. 5 ir psl. 6).

Po šio įžanginio straipsnelio, G. Breichmanienė eina atsiminimų keliais: „Paliekam Vilnių, kelionė į nežinią; Tolyn į vakarus; Europoje karas baigėsi; Išvietintieji asmenys; Laikinas įsikūrimas DP stovyklose; „Tėvynės garsai“; „UNRRA ir IRO“ Tai tik keletas straipsnelių antraštės, kurios išsako ir skausmingą pasitraukimą iš Lietuvos, vargą svetimo krašte bei gyvenimą DP stovyklose. Vienok lyg įdegtas kaitria geležimi visų mūsų širdyse buvo tada įrašyta „Šventas žodis – Lietuva“. Šiame skyrelyje G. Breichmanienė rašo: „Tačiau šioje košmariškoje padėtyje prieš akis stovėjo Lietuva. Tai buvo mūsų stimulas išlikti, gyventi. Gyventi Lietuva ir Lietuvai“ (psl. 35). Tai autorė pabrėžia visoje knygoje, kur tas gyvenimas Lietuva ir Lietuvai

Tautinių šokių vienetas „Gyvataras“ iš Hamilton, Ontario.

buvo reikiama visuose lietuvių telkiniuose, puoselėjant Lietuvos tautinį meną, kuriant įvairius ansamblius, chorų, mokyklas, organizacijas, kovojant už Lietuvos laisvę, stengiantis išlikti lietuviams. Straipsniai apie pasitraukimą iš Lietuvos ir gyvenimą Vokietijoje apima 40% puslapių, kuriuose G. Breichmanienė įdomiai pažvelgia į Liaudies ansamblį Vilniuje (1940), „Dainavos“ – 1945 Hanau, „Čiurlionio“ ansamblį – Vilniuje, Dettingene, Clevelande ir „Tėvynės garsai“ – Haffkruge, Vokietijoje. Toliau skaitydami, sekame ne tik G. Breichmanienės šeimos, bet ir visų į Kanadą nuvykusių jaunų lietuvių pirmuosius žingsnius: darbo įsipareigojimą vieniems metams kirsti miškus, dirbti kasyklose, ar dirbti tar-

naite. Po to kalbama apie jų įsikūrimą ir lietuviškos kultūrinės veiklos išvystymą. Čia ji plačiau rašo apie „Gyvatarą“, įkurtą 1950 m. rudenį ir turėjusį 12 šokėjų. „Man „Gyvataras“, yra kaip mano šeimos narys, kaip mano kūdikis, nes jam pašvenčiau 40 darbingiausių savo gyvenimo metų, kartu su juo išgyvenau jo nesėkmes ir pasiekimus, turėdama tikslą garsinti Lietuvos vardą ir jauno lietuviuko širdyje įkvėpti tėvų krašto meilę, parodyti, kad kuklios ir mažos mūsų tautos liaudies menas nuosirdžiai ir su dėmesiu priimamas tarptautinėse scenose“ (psl. 68). Na, „Gyvataras“ ir garsino Lietuvos vardą! Didžiudamiesi ir džiaugdamiesi sekame jo žingsnius ne tik Kanadoje, bet ir Brazilijoje, Kolumbijoje, Prancū-

zijoje, Vokietijoje, JAV, net ir tolimoje Australijoje, kur jis visur su nuostaba ir pasigėrėjimu sutinkamas ir laimi įvairius atžymėjimus.

Apie „Gyvatarą“ šokėjus G. Breichmanienė rašo: „Gyvataras“ buvo daug gražus, drausmingo ir pareigingo jaunimo. Kiekvienas paliko įmintą savo pėdą, atidavė dalį savęs“ (psl. 68). O daugiausia, man rodos, savęs pačios atidavė to ansamblio vadovė G. Breichmanienė.

Šioje atsiminimų knygoje randame autorės pluoštą atsiminimų ir apie kiekvieną Tautinių šokių šventę, baigiant 1992 IX. Plačiausiai aprašoma IV, kurios meno vadovė buvo G. Breichmanienė.

Ir todėl ši knyga nėra eilinė atsiminimų knyga, bet gyvai atpasakota išsivystę istorijos dalis, kuri galėtų būti labai naudinga ateinančioms kartoms, kurios gal tik Lietuvių Enciklopedijoje galės atrasti trumpus knygoje suminėtus meninių vienetų iš įvykių aprašymus, kuriuos „Mylėjom Lietuvą iš tolo“... nuosirdžiai, sklandžiai papildė taip, kad negyva enciklopedinė raidė pasidaro pilna gyvybės ir prakalba tiesiog į širdį ir vaizdžiai atskleidžia išsivystę gyvenimo įvairius tarpinius.

Priešpaskutiniame trumpame straipsnyje „Saulutė leidžias vakarus“... lyg epilogą, autorė rašo: „Kad ir kaip norėtume viską atidėti, pratęsti, sustabdyti, neišvengiamai ateina gyvenimo ruduo. Nebereikia galvoti ir planuoti rytojaus, nes jis savaime suplanuotas“ (psl. 211). Čia pasigirsta, lyg nostalgine gaida, kad jau ateina gyvenimo ruduo. Bet autorė didžiudamiesi gali žvelgti į jos ir „Gyvatarą“ nueitą kelią ir įnašą lietuvių kultūrai.

Autorė knygą pradėjo ir ją užsklendžia atsiminimais iš Lietuvos, kurią ji aplankė po 45 metų.

Knygoje yra nemažai kitų žmonių gražių atsiminimų apie „Gyvatarą“. Yra įdomių nuotraukų, bet grupinės nuotraukos man atrodo per mažos. Didesnės būtų galima geriau įžiūrėti tuos nuostabius dail. A. Tamošaitienės austus tautinius rūbus bei tą jaunimą, kuris su tokia meile metų metais šoko Lietuvai iš tolo!

Genovaitė Breichmanienė. „Mylėjom Lietuvą iš tolo“; Redaktorai: Rūta Babavičiūtė, Kazys Poškaitis, meninė redaktorė Audronė Lasinskienė, kompiuteriu rinko Enrika Stanevičienė 1996. Tiražas 500 egz. Išleido Lietuvos liaudies kultūros centras, Vilniuje. Spausdino P. Kalibato spaustuve, Vilniuje. Aldona Šmulskienė

Jeigu gyvenimas be meilės vyrai yra tūcia vienatvė, tai moteriai – sausos dykumos.
Ch. E. Bentzel

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

**ELEKTROS
VEDIMAI – PATAISYMAI**
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPOTIS

**AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVENKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr.
Aukštas S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 98th Street
Tel. (708) 424-9884
(312) 681-8884

J & K CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiumo ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas,
tel. 708-989-2658.

PIGIAI – AUTOMOBILIAI

Mes padedame juos parduoti ir nupirkti tiesiai iš varžytinių, mažesnis kainomis, įvairių modelių, taip pat po nedidelių auto avarių. Siunčiame auto., jų dalis, didesnio svorio siuntas, taip pat asmenines siuntas į Lietuvą; 55 centai už svarą. Kreiptis: tel. 708-201-0586.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIUVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORŲ VENTILACIJAS.
H. Deckys
Tel. 312-585-8824

Flat Rate Calls - Any time
Lithuania \$ 79 Belarus \$ 83 / min.
Russia \$ 71 Ukraine \$ 71, Poland \$ 40
Latvia \$ 53, Estonia \$ 45 per min., 6 sec. incr.
For information, use touch tone phone to call Ken at
1-800-453-0957 extension 112 (English)
http://gooduse.com/7kentel

REAL ESTATE

**GREIT
PARDUODA**
**RE/MAX
REALTORS**
(312) 586-5859
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteriškai FAX pagalba
- Nuosavybės įrašymas valdant
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR RENT

June Beach, FL. Mūsų namas
1 mieg. butas su baldais žiemos sezonui nuo spalio 15 d.
6 mėn. arba ilgiau
Skambinti 561-627-1796

IEŠKO DARBO

Prisidėti valkas
savo namuose.
Tel. 312-436-8284

Galiu prisidėti
vieną valką savo namuose.
Tel. 708-229-2575

29 metų mergina iš Lietuvos su
muzikiniu išsilavinimu gali prisidėti
valkas ir senyvo amžiaus žmones. Po
darbo grįžti namo. Skambinti vakarais
nuo 6 iki 10. Tel. 1-312-434-8334.

Moteris ieško darbo
Gali prisidėti senyvo amžiaus
žmones, ligonius. Pagalduotina
Brighton parke apylinkėje.
Skambinti: tel. 1-312-823-8436

PIGIAI – AUTOMOBILIAI !

ATLANTA IMPORT-EXPORT, INC

12301 S. New Ave. Suite D, Lemont, IL 60439

Tel: 630-243-1860, 800-775-SEND

- * Padedame parduoti ir įsigyti automobilius, žemiausiomis kainomis tiesiai iš varžytinių, taip pat po nedidelių auto avarių.
- * Persiunčiame automobilius ir jų detales, bei komercines siuntas ir baldus į Lietuvą.
Dirbame: pirmą, penktą, 9-5 / šeštą, 9-2

LITHUANIAN DIASPORA KONIGSBERG TO CHICAGO.

anglų kalba. Autorius Antanas J. Van Reenan

Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiško kilmės ištakos, analizuojama ta iki šiol neįvertinta vertybių konfigūracija. Studijų dinamizmo eigoje, skverbiamasi į diasporos mentalitetą, išryškinama Rytų Europos mintinio variacijos, aiškinama. Kaip apsiginklavus savo ideologija, galima taikinti sugretinti savojo tautiško pagrindus su Amerikos tautiško principais.

Knyga pradeda 19-to amžiaus lietuvių tautiško supratimą pajautimu. Dėmesio centre – lietuvių etniai. Apibūdinama Čikaga. Pirmoji banga (lietuvių etniai) (1867-914) – lietuvių, daugumoje ekonominiai imigrantai, savo noru palikę gimtąjį kraštą, daugumoje valstiečiai, menku išsilavinimu. Antroji banga (1948-1952) – be didesnių išimčių, profesionalai, išimokslinę, atvykę ne savo noru ir įlgę D.P. (displaced persons) – vardą. Analizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Vaizduojama kaip Antroji banga perėmė Pirmosios bangos sukurtas institucijas ir kaip sukūrė naujas.

Knygą sudaro 330 psl., didelio formato. Išleido University Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kaina su persiuntimu 27 dol. Minus gyv. dar pridėda 2 dol. valstybės mokestis. Užsakymus siųsti:

Draugas
4845 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Tėvynės Sąjunga (Lietuvos Konservatoriai)

Pietinės Kalifornijos Skyrius
2802 Santa Monica Blvd., Santa Monica, CA 90404
ph.#: (310) 829-4757 fax #: (310) 453-5333

MIELI TAUTIEČIAI! SESĖS IR BROLIAI LIETUVOJ!

Kreipiamės į visus, kuriems, nepaisant nuoskaudų ar nusivylimo, teberūpi mūsų gimtojo krašto ateitis, žmonių gerovė.

Nublokšti nuo pavergtos mūsų Tėvynės, mes, kaip ir Jūs, nenustojom tikėti, kad anksčiau ar vėliau Ji vėl taps laisva ir nepriklausoma. Padėjome, kaip tik galėjome. Liūdėjom ir džiaugėmės kartu su Jumis, sėkmes ir nesėkmes išgyvenome drauge.

Tad, mums ir šiandien labai svarbu, koks bus Lietuvos Seimas, ir, kokie žmonės valdys mūsų valstybę. Tikimės, jog su Dievo palaima ir mūsų visų bendromis pastangomis, Lietuva, persirgusi pokomunistine stablige, ir vėl taps pirmaujančia iš daugelio Rytų Europos valstybių.

Mes, Tėvynės Sąjungos Kalifornijos skyriaus rėmėjai ir nariai, akylai stebėdami opozicijos pastangas sudrausminti valdančiosios partijos savanaudiškus ar net piktaivališkus veiksmus, su ypatinga viltimi žvelgiame į Lietuvos konservatorius. Tėvynės Sąjungos programa ir būsimų darbų projektai nėra vien agitaciniai tekstai - jie atspindi Lietuvos gyvenimo reikšmingiausius pakeitimus. Todėl mes kviečiame tautiečius čia ir Lietuvoje balsuoti už Tėvynės Sąjungos kandidatus į Seimą vienmandatinėse ir daugiamaandatinėse apygardose.

Vienmandatinėje Vilniaus Naujamiesčio apygardoje balsuokime už Andrių Kubilį - Tėvynės Sąjungos - konservatorių frakcijos Seime seniūną, kuris nuo pat Sąjūdžio pradžios ištikimai žengė su prof. Vytautu Landsbergiu ir Gedimynu Vagnoriūmi nepriklausomybės keliu.

Gilio pagarbos a.a. Stasio Lozorakio atminčiai, sugrąžinkime Lietuvai jos laisvės iškovotojus.

Tėvynės Sąjungos Kalifornijos Skyriaus
Rėmėjai ir Nariai
Santa Monica, California
1996 m. rugsėjo mėn. 30 d.

LAIŠKAI

BANKŲ KRIZĖ LIETUVOJE

JAV Komercijos departamentas leidžia žiniaraščius, pavadintus „Vidurio ir Rytų Europos komercinės naujienos“ (Central and Eastern Europe Commercial Update), kurių 1996 m. liepos/rugpjūčio numerįje pranešama apie bankų krizę Lietuvoje. Lietuvos valdžia bando priversti užsienio bankus atidaryti skyrius Lietuvoje, sustiprinti pasitikėjimą bankais. Komercijos departamentas skatina susisiekti su jais dėl veliausių žinių apie bankų krizę Lietuvoje per elektronines priemones — „latest U.S. embassy cables“ section of CEEBIC Net at <http://www.iep.doc.gov>.

Tuo tarpu Estijoje, kurioje tėra tik 1.5 milijonai žmonių, užsienio investicijos 1994 metais buvo proporcingai dvigubos negu Lietuvoje.

Paprastai Komercijos departamentas nevertina tokių aštrių žodžių, kaip krizė, aptariant ekonominę padėtį. Tačiau dabar pagrindinės žinios iš Lietuvos yra jos bankinė krizė.

Saulius Šimoliūnas
Detroit, MI

VERTINIMO SISTEMA SEIMO RINKIMUOSE

Kaip ir per paskutiniuosius rinkimus šiuose rinkimuose pusė Seimo narių bus išrinkti panašiai kaip JAV vienameandėse rinkiminėse apygardose, o antra pusė — pagal partijų paruoštus sąrašus vadinamoje daugiamandatėje apygardoje, kur vietų skaičiai kiekvienai partijai bus išdalinėti pagal procentus balsuotojų, pasisakiusių už įvairias partijas. Kandidatų eilės numeravimas kiekvienos partijos sąraše yra svarbus, nes Seimo nariais kandidatai tampa pagal numeravimo eilę — tik tie, kurie bus arti partijos sąrašo pradžios.

Nauji šiais metais yra ta, kad, balsuodami už partijų sąrašus daugiamandatėje apygardoje, balsuotojai galės teigiamai ar neigiamai pasisakyti už bet kurio asmenį pasirinktos partijos sąraše. Galima, kaip ir anksčiau, likti neutraliai ir jokios nuomonės neįsakyti. Valdantioji partija šia pataisa rinkimų įstatyme pravedė savo balsų daugumą, desiniosioms partijoms protestuojant dėl pataisos nepraktiškumo, dėl labai daug laiko reikalaujančių skaičiavimų ir klaidų galimybių. Reikia manyti, kad ši

Trakų bažnyčia.

Nuotr. Alberto Kerelio

pataisa bus pravesta, norint sumažinti dešiniųjų partijų vadovų autoritetą. Jei daugelis balsuojančių už kurios partijos sąrašą pasisakys neigiamai apie sąrašo pradžioje esančius asmenis, tai tie asmenys gali smarkiai nukristi žemyn partijos sąraše, gali būti ir neįrinkti. Panagrinėjus rinkimų įstatymo žodžius, galima suprasti tokių neigiamų ar teigiamų pasisakymų pasekmes. Jei 50% balsuojančių už kurią partiją išbrauks tos partijos sąrašo pradžioje esantį asmenį, tai jis nukris į sąrašo vidurį. Jei 25% išbrauks į sąrašo pirmo ketvirtio pabaigą. Kiekviena teigiama nuomonė tam asmeniui panaikina vieną neigiamą nuomonę. Iš šios matematikos paaiškėja strategija balsuotojui, kuris norėtų priešintis bandymui sumažinti partijos vadovų autoritetą. Jis turi ne tik balsuoti už savo pasirinktos partijos sąrašą, bet taip pat turi išreikšti teigiamą nuomonę apie vadovus sąrašo pradžioje. Išreikšimas teigiamos nuomonės apie didelį skaičių sąraše esančių asmenų kenkia šiai strategijai, nes krentanti stumia dar žemiau. Teigiama nuomonė už asmenį išreiškiama įbrėžiant vertikalią kryželį ant rombo asmens pavardės dešiniame šone. Taigi, šie rinkimai yra kiek komplikotesni, balsuotojas turi gerai pagalvoti ir apsispręsti, kaip jis turėtų elgtis balsuodamas.

Eugenijus Čuplinskas
Toronto, Ont. Canada

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus:
Skubiems siuntiniams AIR CARGO.

Komercinės siuntos pagal susitarimą.
Pinigai pervedami doleriais -
nuo išsiuntimo dienos į gavėjo rankas
per 2 - 5 dienas.

MAISTO SIUNTINIAI

Du patys populiariausi - tai 55 svarų įvairaus maisto už \$98 ir šventinis už \$39.-
\$98.- rūkytos dešros, mėsos konservai, šprotai, vaisių sultys, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, tirpi kava, malta kava, kakava, arbata, cukrus, ryžiai, makaronai, razinos, majonezas, riešutai, žirneliai, agurkai, šokoladas, aspirinas, vitaminai.
55 svarai arba 25 kg.
\$39.- tirpi kava, malta kava, arbata, kakava, vaisių sultys, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, vitaminai.

Pageidaujant prisiųsime smulkia informaciją.
Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.
TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Mūsų atstovybė Lietuvoje:
Vilnius 26-28-27, 26-24-27

GERIAUSIAS KANDIDATAS

Po keleto metų LDDP savivalimo Lietuvoje, būtų didelė nelaimė mūsų tėvynei, jei naujai išrinktas Seimas būtų nepastovus. Reikšmingesniųjų partijų nariai priima programas ir išspareigoja jas vykdyti. Vadinami nepartiniai Seimo nariai lieka laisvi naudoti savo mandatą, kartais paremdami vieną pusę. Juo jų daugiau, tuo nepastovus Seimas, tuo daugiau nežinios.

Būsimajame Seime Tėvynės sąjungos ir Lietuvos Krikščionių demokratų partijos porinkiminė koalicija gali Lietuvai duoti pastovią, vakarietiško vyriausybės, kuri sugebės gerinti Lietuvos gyvenimą ir neleisti jai paslęsti tarptautinėse školose.

Užsienio lietuviai balsuos Vilniaus Naujamiesčio apygardoje Nr. 1. Mes, žemiau pasirašę, užsienyje gyvenantys lietuviai, raginame visus balsuotojus Naujamiesčio apygardoje Nr. 1 balsuoti už Tėvynės sąjungos (Lietuvos Konservatorių) kandidatą į Seimą, Andrių Kubilių. Tai patyręs politikas, niekad nebuvo Lietuvos komunistų partijoje ir jau 1990 m. ejo Sąjūdžio sekretoriaus pareigas, veiklus Seimo narys, Tėvynės sąjungos (Lietuvos Konservatorių) frakcijos pirmininkas.

Tokius žmones išrinkus į Seimą, galime tikėtis, kad bus sėkmingiau kovojama su korupcija, kuri grasina savo liūne nusikandinti mūsų, jauną nepriklausomybę atgavusią, valstybę.

Pasirašė:
Kazys Ambrozaitis, M.D.,
Chesterton, IN, Eugenijus Čuplinskis, Toronto, Kanada, Antanas Dundzila, McLean, VI, Vytautas Dukas, PhD, prof. emeritus, San Diego State University, CA, Algimantas Gareys, pulk. JAV marinas (Ret) Tampa, FL, Algimantas Kabaila, PhD (UNSW), Sydney, Australija, Laima Karosienė, Hartford, CT, Romas Kilikauskas, pulk., JAV aviacija (Ret), Fairfax, VI, Jonas Kronkaitis, pulk. JAV armija (Ret), Annandale, VI, Aidis Kupčinskis, Boston, MA, Vladas Maželis, Port Richey, FL, Kęstutis Miškinis, JD, Detroit, MI, Algis Nausėdas, Toronto, Kanada, Vytautas Patasius, Sydney, Australija, Zenonas Petkus, MBA, Park Ridge, IL, Sigitas Ramanauskienė, PhD, Daytona Beach Shores, FL, Audronė Užgriūnė, PhD, Highland Park, JAV Aleksandras Vakselis, Richmond Hill, NY, Linas P. Vyšnionis, JD, Cleveland, OH, Povilas Žambakis, Chicago, IL.

A.†A.

VANDA VOKINAITĖ JULIAN

Gyveno Wisconsin Dells, WI.
Mirė 1996 m. spalio 6 d., sulaukusi 55 metų.
Gimė Lietuvoje, Utenos apskrityje, Panatričio kaime.
Amerikoje išgyveno 47 m.

Nuliūdę liko: sūnūs — Ronald, Simon, Jamie; dukterys — Kimberly ir Ramona; šeši anūkai; sesuo Stefanija Haehnel, kitos seserys ir broliai Lietuvoje.

Velionė pašarvota spalio 8 d., antradienį nuo 2 iki 9 v.v. Feather & Axell laidojimo namuose, Wisconsin Dells, WI.

Laidotuvės įvyks spalio 9 d., trečiadienį. Iš laidojimo namų bus atlydėta į Šv. Antano parapijos bažnyčią Cicero, IL, kurioje bus aukojamos 11:30 val. rytą gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sūnūs, dukterys, seserys, broliai ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Feather & Axell Funeral Home. Tel. 608-254-7807.

A.†A.

In. ALGRDUI IDIKAI

mirus, jo žmonai LIDIJAI, dukroms MILDAI ir VIDUTEI su šeimomis nuoširdžiai užuojautą reiškiamo ir kartu liūdimė.

Juozas, Nijolė, Darius ir Aras Nausėdai

PADĖKA

A.†A.

JUOZAS LINARTAS

Rugpjūčio 13 d. į Amžinybę iškeliavo mūsų mylimas Vyrras, Tėvelis, Senelis ir Prosenelis.

Po religinių apeigų palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicago rugpjūčio 19 d.

Sirdingai dėkojame St. Petersburg, FL misijos vadovui kun. tėvui S. Ropolui, dr. kun. Čyruvi, kun. M. Kirkilui už maldas koplyčioje ir atnašautas šv. Mišias prieš išlydint velionį į Cicero IL. Nuoširdus ačiū vyrų vienetei, vadovams A. Kovera, už sugiedotas giesmes šv. Mišių metu.

Didelę padėką A. Gudoniui už pravestą atsisveikinimą su velioniu ir tartus žodžius lietuvių klubo vardu.

Sirdingai dėkojame Katalikių moterų pirmininkei V. Leščinskienei už pasakytus jautrius žodžius.

Nuoširdi padėka kpt. K. Urbaičiui atsisveikinimui su velioniu septynių pėstininkų pulko vardu.

Sirdingas ačiū J. Gerdvilienei už velionio gyvenimo apibūdinimą, atsisveikinimą ir pareiktą užuojautą šeimai.

Didelis ačiū M. Šilkaičiui už laidotuvių aprašymą St. Peterburgo lietuvių klubo biuletenyje.

Dėkojame Cicero, IL Šv. Antano parapijos klebonui kun. Castinger už maldas koplyčioje ir tartą atsisveikinimo žodį.

Labai dėkojame kun. L. Zarembei už atnašavimą šv. Mišių ir už nepaprastai jautrius žodžius bei palydėjimą į kapines.

Nuoširdus ačiū silei D. Stankaitytei už sugiedotas giesmes šv. Mišių metu.

Nepaprastai dėkojame karsto nešėjams: St. Petersburg, FL — J. Linartui, P. Linartui, M. Šilkaičiui, J. Pupininkui, K. Vaičiūčiui, A. Gudoniui. Cicero IL: į Šv. Antano bažnyčią ir į kapines karstą nešė: T. Žukauskas, V. Žukauskas, J. Žukauskas, P. Dalinda, B. Vindašius, A. Mickus.

Dėkojame laidotuvių direktoriams: St. Peterburge, FL: Michael J. Langiano ir Cicero, IL Donald Petkus už rūpestingą patarnavimą.

Visiems didelį ačiū už aukas šv. Mišioms, maldas, gėles koplyčioje ir namuose, pareiktas užuojautas žodžiu, raštu ir spaudoje. Aukos buvo perduotos pagal pageidavimus.

Mūsų gili padėka, atsilankiusiems koplyčioje ir dalyvavusiems laidotuvėse.

Liūdinti žmona, sūnūs, duklė ir jų šeimos.

Netekome stipraus ažuolo labdaros visuomenės veikloje, mirus

A.†A.

KOSTUI ČEPAIČIUI

BALF'o Centro Valdybos išdininkui ir ilgamečiui direktoriui.

Nuoširdžiausią ir gilią užuojautą reiškiamo žmonai VALERIJAI, dukrai GIEDREI, vaikaitiams LAIMAI, LINUI ir VIDUI su žmona PAULIAMS. Užjaučiame dr. ALGI PAULIŲ su žmona VIOLETA ir jų šeimą — RIMĄ, VILJĄ ir ALGI, JR.

Skaudžios netekties valandoje, skausmingomis širdimis su Jumis liūdi balfininkai ir visi artimieji.

Išėjęs į Viešpaties skirtą Amžinąjį Gyvenimą likai mums pasiaukojimo pavyzdžiu ir savo tyros sielos gilumoje išaugusią meilę artimui ir tėvynininkui.

Lenkiame galvas maldos žodžiams — telydi Tave dieviška šviesa ir ramybė.

Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas
Centro Valdyba, direktoriai ir
visi balfininkai

DRAUGAS, antradienis, 1996 m. spalio mėn. 8 d.

5

A.†A.

WALTER SAM J. SIMONAITIS

Gyveno Oak Lawn, anksčiau Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1996 m. spalio 5 d., sulaukęs 86 metų.

Gimė Chicagoje.

Nuliūdę liko: žmona Stephanie Kazanauskaitė, sesuo Emily Klenn, vyrras George, brolis Paul Simons, žmona Josephine, sūnėnai Carl Simon, Dennis Simon, žmona Kathy, David, žmona Heather, Jeffrey, dukterėčios Ann Veronica, Kristie, Cheryl; svainė Harriet Lescauskas.

Velionis pašarvotas antradienį, spalio 8 d. nuo 3 iki 9 v.v. S. C. Lack & Sons Palos Funeral Home laidojimo namuose, 11028 S. Southwest Hwy, Palos Hills.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, spalio 9 d. Iš laidojimo namų 8:45 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, sesuo, brolis ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. S. C. Lack & Sons. Tel. 708-974-4410.

A.†A.

BALYS BRAZDŽIONIS

Gyveno Lowell, IL, anksčiau Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1996 m. spalio 6 d., 7 val. vakaro, sulaukęs 79 metų.

Gimė Lietuvoje, Panevėžio apskrityje, Pasvalio rajone, Kriklinų kaime. Amerikoje išgyveno 45 m.

Nuliūdę liko: duklė Kazė Kazlauskienė, žentas Bernardas, anūkai Algirdas ir Alina bei kiti gimines Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionis buvo vyrras a.a. Josephine.

Velionis buvo ilgametis „Lietuvos Aidų“ radijo programvedėjas.

Priklausė Lietuvos Vyčiams, kuopa 112, ramovėnams, Lietuvių Žurnalistų sąjungai ir daugeliui kitų organizacijų.

Velionis pašarvotas spalio 9 d., trečiadienį nuo 3 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, spalio 10 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašoma aukoti Lithuanian Mercy Lift arba Lietuvos Našlių globos komitetui.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę duklė, žentas, anūkai ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus.
Tel. 800-994-7600.

A.†A.

ALGIRDAS IDIKA

Springfield, IL, prie pat dukros Vidos namų, spalio 3 d., širdies smūgio pakirstas, mirė inžinierius Algirdas Idika.

Velionis po karo ilgus metus gyveno ir profesoriavo Sao Paulo mieste, Brazilijoje, o pastaraisiais metais su žmona buvo apgyvenę St. Petersburg, Floridoje.

Giliame niūlūdimė paliko žmona Lidiya, dukra Milda Paulienė su vyru Eugenijum, vaikai: Linas, Lidiya ir Vincas. Duklė Vida Totoraitienė su vyru Kazimieru, vaikai: Daina, Monika ir Rūta.

Kūnas buvo pašarvotas penktadienį, spalio 4 d., Springfield, IL. Velionis buvo palaidotas Springfield katalikiškose kapinėse, šeštadienį, spalio 5 d.

Draugus, gimines ir pažįstamus prašome pasimelsti už velionio sielą.

Liūdinti šeima

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

ZIGMAS MIKUŽIS, Sr.

Mūsų brangus Vyrras, Tėvas ir Senelis, sulaukęs 77 metų, mirė 1996 m. spalio 9 d.

Jo brangiam atminimui bus atnašaujamos šv. Mišios spalio 13 d., sekmadienį, 10 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Prašome velionį pažinėjusius prisiminti jį savo maldoje.

Nuliūdę: žmona Kostė, sūnūs — Petras, Zigmas Jr., Juozas ir Antanas, jų žmonos ir anūkai, sesuo Vanda Šerpytėnė Lietuvoje.

A.†A.

KAZIMIERUI RALIUI

mirus, žmonai ONAI, dukterims JŪRATEI SINKE, DAIVAI TOMARO, REGINAI KELLY, sūnui TOMUI, jų šeimoms ir visiems artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą.

Clevelando ateitininkai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Nuo širdies užjauciamie visus, kurie „atrado prieštą“ nedalyvauti Hamiltono teatro „Aukuras“ spektaklyje „Petras Kurmelis“, vykusiam Jaunimo centre praėjusį šeštadienį. Tie nebuvėliai tikrai prarado nepakartojamą progą pasigėrėti lietuvišku scenos menu, puikiu aktorių pasirodymu ir savo vaidmenų atlikimu, sumania E. Dauguvietytė-Kudabienės režisūra ir apskritai šventiška vakaro nuotaika.

Praėjusio sekmadienio popietė buvo skirta „Margarito II“ lietuviškų radijo laidų paramai. Svečių prisirinko pilna Jaunimo centro salė, kad tarp stulčių tik prieš vakariene (paruoštą Onos Norvilienės) buvo galima praisigūsti, o po skalsios vakarienos ne nemėgink... Apie patį renginį, be abejo, bus plačiau „Drauge“ parašyta, bet norime specialiai paminėti, ką vieno asmens iniciatyva gali padaryti, jeigu nepagalima energijos ir laiko. O tas asmuo – Ona Gradinskienė, mums pažįstama ir pageidaujama kaip nuolatinė lietuviškos veiklos talkininkė. Savo iniciatyvą ji spontaniškai, pačiam renginyje suorganizavo įdomius laimėjimus – keturias pinigines dovanas ir du fantastiškus tortus, kuriuos pati iškepė. Laimėjimai „Margarito II“ kasą papildė maždaug 500 dol., o tai jau nemaža parama lietuviškos radijo laidoms. Jeigu daugiau atsirastų tokių geradarių kaip Ona Gradinskienė, jokių problemų išsilaikyti lietuviškai spaudai, radijui, mokykloms ir organizacijoms nebūtų.

Rima Undraitytė ir Vaidas Varpučinskas ruošiasi Moterų sakramentui Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, kaip pranešama parapijos biuletenyje spalio 6 d.

Vytautas Jasinevičius daugeliui žinomas, kaip geras fotografas, lietuviškų renginių įamžintojas nuotraukose. Tas jo nuotraukas, ypač iš Pasaulio lietuvių centro, nuolat matome ir mūsų dienraščio. Lietuvių Respublikonų lyga, įvertindama V. Jasinevičiaus darbus lietuviškoje visuomenėje, skiria jam „Pasivymėjusio lietuvių darbuotojo žymenį“, kuris bus iškilmingai įteiktas spalio 20 d., 12 val. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Visuomenė kviečiama. Kadangi bus ir puota, prašoma vietos rezervuoti, paskambinant tel. 630-834-2906.

Nijolė Voketaitienė su Stefanija ir Jūrate. Pastaroji atvykusi iš Lietuvos, yra globiojama „Lietuvos Vaikų vilties“ ir laukia operacijos Shriners ligoninėje.

x Arvydas Daškus skaitys paskaitą ir rodyt video medžiagą apie bioenergo terapiją ir neįprastus reiškinius ketvirtadienį, spalio 10 d. 7 v.v. Jaunimo centro kavinėje.

(sk)

ARAS ROOFING

Arvydas Kiela
Donquame ir tarsiome
visiškai stogus
Tel. 708 251 0716
Skambinti po 10 v.v.

Praėjusį sekmadienį, spalio 6 d., lietuvių Šv. M. Marijos Gimimo parapijos Marquette Parke biuletenyje ilgametis klebonas kun. Jonas Kuzinakas paskelbė laisvą parapijiečiams, kad nuo š. m. gruodžio 31 d. išeina į pensiją. Nieko neužsimenama, kas užims jo vietą, tad parapijos lietuviškumo likimas vėl pakibo nežinomybėje. Nors klebonas suėjo 70 metų jau š. m. birželio mėnesį ir buvo po to dažnai spėjiojama apie jo pensiją, bet oficialiai iki šio sekmadienio nebuvo pranešta.

Ruduo jau čia, ne per toliausiai ir žiema. Keičiasi oro temperatūra, keičiasi ir mūsų apranga. Naujausias žiemos sezono mados pamatysime lapkričio 24 d. Pasaulio lietuvių centro tradicinėje madų parodoje, pavadintoje „Rudens simfonija“. Iš anksto užsakykite stalus, skambindami Irenai Kriaučiūnienei, 708-301-8183, Irenai Kazlauskienėi – 630-257-8346 arba Nijolei Maskaliūnienei – 708-361-5128.

Jaunimo centro Moterų klubas visus kviečia į vakaronę, kuri įvyks spalio 11 d., 7 val. vak. Bus rodoma dokumentinė video juosta-filmas „Ketvirtasis prezidentas – apie kapitoną Juozą Žemaitį-Vytautą. Vien iš filmo bus galima susidaryti tikrąjį partizaninio karo Lietuvoje vaizdą, mastą ir visokeriopas tos žūbtinės kovos prasmes. Filmo režisierius yra Juozas Sabonis, scenarijus autorius Eugenijus Ignatavičius.

Šakiečių rudeninė pramoga su vaisėmis, muzika, atsisveikinimu ir laimėjimais rengiama spalio 20 d., sekmadienį, 12 val., Vytauto Didžiojo šaulių namuose, Čikagoje. Šakietiai laukia visų, ne vien savo klubo narių.

Dr. Ona Daugirdienė (Burr Ridge, IL), prof. dr. Jolita Kavaliūnaitė (Cleveland, OH), žurn. Aurelija Balašaitienė (Richmond Heights, OH), dr. Vilija Kerelytė (Lemont, IL), Danutė Bindokienė (Chicago, IL) – tai tik būrelis lietuvių visuomenininkių, kurios dalyvaus „Moters savitgalio“ programoje Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Savaitgalis rengiamas spalio 25, 26 ir 27 d.

Popietė su rašytoju Jurgiu Jankumi rengiama PLC lapkričio 3 d. Planuokite dalyvauti.

Žmonės yra pasiilę dailiojo lietuviško žodžio. Dėl to džiaugiamiesi jie gausiai susirinko PLC didžiojoje salėje, rugsejo 21 d. vakare pasiklausyti rašytojos ir aktorės Birutės Pūkelevičiūtės, kurią pakvietė Bronė Nainienė, PLC renginių vadovė ir literatūros vakarų atgaivintoja.

Sveikindama susirinkusius, Br. Nainienė linkėjo, kad lietuvių rašytojų žodis skambėtų visuose lietuvių centruose ir niekada netrūktų jo mėgėjų.

Draugo* vyr. red. Danutė Bindokienė savo trumpame, gyvame žodyje sakė, kad jai yra malonu supažindinti klausytojus su viena įdomiausių ir žinomiausių asmenybių liet. visuomenėje. B. Pūkelevičiūtės gausi kūrybos įnašą randame ir prozoje, ir dramoje, ir vaikų literatūroje. Ji yra gavusi net 10 literatūros premijų. Ji moka savo kūrybą skaityti, bet moka ir kalbėti. Kai ji skaito savo kūrybą, publikai malonu ne tik džiaugtis jos kūryba, bet ir gėrėtis puikiu jos perdavimu. Tada D. Bindokienė pakvietė B. Pūkelevičiūtę.

Pati gerai nusiteikusi, B. Pūkelevičiūtė užkūrė ta nuotaiką visus, ypač reikšdama viltį, kad visi dalyviai įsijungs į „Sidabro lelijos broliją“ – literatūros mylėtojus.

Po neilgo įvado apie pasakas, ji sakė, kad kiekvieno mūsų siejioje gyvena vaikas ir reikia stengtis to vaiko neprarasti, nes, būti vaiku, reiškia išsaugoti pasitikėjimą, gerį, svajonę savo širdyje. Tada ji labai vaizdžiai skaitė „Daržovių gegužinę“. O mes, suaugusieji, „su vaiku širdyje“, klausėmės ir gėrėjomės; plačiai įsypodamiesi. Kai autorė pasakė: „Muša laikrodinis devynias – baigias, baigias gegužinę. Tai labanakt jums visiems, ir mažiems, ir dideliems“ dar taip norėjosi, kad tos daržovės ilgiau šoktų ir kalbėtųsi.

B. Pūkelevičiūtė sakė, kad pasakas vaikams yra svarbi jos literatūrinio darbo dalis. Ji yra parašiusi keletą knygelių vaikams: „Rimas pas Kęstutį“, „Lementina ir Valentina“, „Daržovių gegužinė“, „Skraidantis paršiukas“, „Kaledonė“ ir „Peliukai ir peliukės“, o taip pat įvairių kasečių bei plokštelių. Ji kvietė apžiūrėti stalą, kur išdėliotos šios knygos, kasetės ir plokštelės.

Toliau B. Pūkelevičiūtė skaitė ištraukas iš „Aštuonių lapų“ ir „Devintojo lapo“. Šiuos skaitinius ji perpyne savo mąstymais, dabartiniu, 1996 metų, žvilgsniu.

Michiana Shores LB apylinkės metinis narių susirinkimas vyks spalio 20 d., 1 val. p.p. Michiana Shores ugnies salėje. 12 val. toje pačioje salėje kun. Antanas Saulaitis, SJ, aukos šv. Mišias. Apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti.

x TRANSPAK praneša: „Geležinkeliais Lietuvoje per penkis mėnesius buvo pervežta 10.4 mln. tonų krovinių arba 4% mažiau, negu pernai tuo patiu metu. Didžioji krovinių dalis buvo tarptautiniai“. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772. (sk)

x A. A. Angelės Dziakonienės mirusios š. m. rugsejo 7 d. Rochester atminimą pagerbdamas, vietoję gėlių Raimundas Kirsteinas skiria \$100 auką Lietuvos našlaičių globai. Reiškiamie užuojautą velionės artimiesiems ir dėkojame aukotojui. „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

Pvz., kalbėdama apie savo jaunystės Lietuvą, ji sakė, kad „visas kraštas buvo lyg jaunas žemdirbys ankstyvą rytmetį“. Buvo didelė laimė tokiame graziame krašte gimti, augti ir gyventi, kai jauni žmonės augo sykiu su kylančia į gražų gyvenimą Lietuva. Kaltas karas, sumaukęs mūsų gyvenimą. Metai bėga, skausmas ir džiaugsmas tampa atminimais. Tolimoji mūsų Tėvynė kentėjo. Sakėme ir tikėjome – Lietuva prisikels ir jos laukia baltų bijūnų kelias. Lietuva tikrai prisikėlė. Bet mes negalėjome atpažinti šiurpulingai sužaloto jos veido. Ar tai mūsų vakarė žvaigždė, ar tai mūsų Tėvynė, kurią mes taip sielvartingai mylėjome? – klausė rašytoja, o jos žodžiai klausytojams, ėju siems panašiu keliu ir išgyvenusiems panašius jausmus, smigė smigo širdin. Rašytoja pirmąją dalį užbaigė vienu savo eilėraščiu, kurio išklausius, ne vieno klausytojo akys sublygėjo ašara. Visi labai džiaugėsi atėję į šią dvasinę puotą, o viena jauna moteris, neseniai atvykusi iš Lietuvos, prisipažino: „Žavau iki ašarų!“

Antrąją dalį rašytoja pradėjo linksme gaida – eiliuotu pokalbiu tarp dviejų mokslininkų asmenų, kurie mėgsta naudoti tarptautinius žodžius. Žodžiu, kalbasi „intelektualiai“, tai toks žmogus, kuris naudoja daugiau žodžių, negu reikia. Šis gabias sukurtas eiliuotas pokalbis tarp Potencijos ir Ignacijaus sukosi apie meilę ir vedybas, viską išreiškiant „intelektualiai“ – svetimažodžiais. Jis visus labai linksmai nuteikė.

Toliau B. Pūkelevičiūtė pasidalino apmąstymais apie save: ar aš esu aktorė, užklydusi į literatūrą, ar rašto žmogus, užklydęs į teatrą? Stovėjau kryžkelėje ir jį rinkdavau – ar literatūra, ar teatras? Dvasinė sąranga ir pomėgiai esu daugiau teatro negu rašto žmogus. Mano prierašumas teatrui yra gavingesnis, išlikęs iš jaunystės stebuklų šalies. Ir mano knygose teatralumo galima aptikti. Visada ieškau geros dekoracijos. Rašytoja sakė, kad pasaka apie 12 brolių juodvarnių lankčių tinka ir išeivijos teatrui: dienos metu lanktų juodvarnių užsidirbdami duona, o tik vakarais atvirsdavome į žmones ir repetuodavome iki 12-tos. Išeivijos teatras buvo sukūręs eilę gerų spektaklių. Pasaka apie 12 juodvarnių tinka ir rašytojams.

Didžiojo lietuvių išeivija, sakė rašytoja. Buvome šviesi, drausmingai, gerai organizuota grupė. Esu grynas išeivijos produktas, suformuotas iš jos lūkesčių, tikėjimo Lietuvos laisve. Girdime sakant, kad reikia mylėti Lietuvą, kokia ji yra. Lietuva buvo išprievartauta, girta ir purvina – tokia ir mylėjome. Bet ar tai amžinas jos stovis? Status quo? Lietuva privalo atsikelti, nusiplauti ir išsipagirti. Reikia, kad pasikeistų tautos mąstysena.

Rašytoja papcitavo garsų posą:

Kai buvo dar vasara... LB Lemonto apylinkės ruoštoje gegužinėje, viduryje: JAV Kongreso narys Harris W. Fawell su žmona Ruth, kairėje valdybos narys Kazys Laukaitis, dešinėje – pirm. Gediminas Kazėnas.

Ruošiant dar vieną siuntą skurstantiems vaikams Lietuvoje – „Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelio, siuntinius pakuoja (iš kairės): Andrea Lapėytė, Liudas ir Rūta Šmulkščiai, Meilutė Kusak ir Raminta Lapsienė.

Nuotr. Aldonos Ješmantienės

ki: „Mokėjai, Hanibale, pergale laimėti, bet nemokejai jos panaudoti“. Pergalei panaudoti reikia ne tik narsumo, bet ir išminties. Tikimės, Lietuvai bus progų tai įrodyti.

Toliau rašytoja dalinosi mintimis apie savo knygas. Jos yra lyg vaikai, kuriuos išleidžiame į žmones. Jos buvo įvairiai suktos ir išeivijoje, ir Lietuvoje, ir ji jas ir jų sutiktuves įdomiai išminėjo.

Rašytoja kalbėjo ir apie antrąją savo gyvenimo kryžkelę, renkant tarp poezijos ir prozos. Debiutinė poezija buvo „Metu-gės“, kuri buvo žiauriai sutikta išeivijoje ir tada rašytoja susidraugavo su proza, kuri leidžia savo puslapiuose įvairiai nuotykiauti. „Proza sugeria viską“, sakė rašytoja. Sunku pasakyti, ką laimėjau ir ką pralaimėjau, palikusi poeziją. Poezijos pusę pakrypau, kai apsigyvenau pajūryje.

Pabaigai V. Pūkelevičiūtė skaitė iš naujausios savo knygos „Atradimo ruduo“, tai poetiški pasakojimai, kurių veiksmas vystosi 3-ju rudens mėnesių fone. Poetė perskaitė keletą ištraukų iš šios knygos.

Čia pateikta santraukėlė toli gražu neatspindi viso to, apie ką taip išpūdingai, kurybingu žodžiu kalbėjo rašytoja.

Dvi valandas užtrukęs literatūros vakaras buvo įdomus ne tik puikiai perduotais kūriniais, bet ir literatūriniais apmąstymais apie įvairius dalykus, kurie mums taip artimi. Ir rašytoja, poetė, aktorė nuo šio vakaro pasidarė mums artima. Ir mes „žemiškieji žmonės“ pajutome, kad mes ją suprantame, (ar bent bandomė suprasti), ir panašiai galvojame, tik ji turi Dievo dovaną savo mintis ir jausmus išreikšti nuostabiais žodžiais, kurie krito į mūsų širdis ir ten pasiliko.

Br. Nainienė dėkojo rašytojai už šį puikų vakarą. B. Pūkelevičiūtė honorarą paaukojo PLC, kad jis augtų ir gyvuotų. Ji taip pat dėkojo ir D. Bindokienei.

Aldona Šmulkščienė

ATSIŪSTA PAMINėti IŠ ARTI IR TOLI

• „Pasaulio lietuvis“, 1996 m. rugpjūčio/rugsejo mėn. Nr. 8/9 (322/323). Leidžia Pasaulio lietuvių Bendruomenės valdyba, redaguoja Bronius Nainys (jis – ir PLB pirm.), kurio darbštumo bei pasiryžimo deka žurnalas yra informuojantis, įdomus, plačios apimties. Šiame numeryje, kaip galima tikėtis, nemažai dėmesio skiriama ateinančioms Seimo rinkimams Lietuvoje. Administratorė B. Kronienė, 6428 Ridge Rd., Clarendon Hills, IL 60514.

• „Katalikų pasaulis“, 1996 m. Nr. 5. Vyr. redaktorė Jolanta Varapnickaitė. Leidžia Lietuvos Vyskupų konferencijos leidykla „Katalikų pasaulis“ (Dominikonų 6, 2001 Vilnius). Špurnalas 44 psl., patrauklus, spalvotos nuotraukos, medžiaga ne vien religinėmis temomis. Paminimi ir išeivijos lietuviai – psl. 17 kun. K. Ambrasas, SJ, pateikia pokalbį su prel. Juozu Prunskiu („Pokalbis su dosniaja širdimi“).

• „Caritas“, 1996 m. liepa/rugpjūtis (7/8). Leidžia Lietuvos Caritas federacija, o redakcinę kolegiją sudaro: kun. Robertas Grigas, gyd. Nijolė Liobikienė, ses. Albina Pajarskaitė ir kun. Ričardas Repšys, MIC. Vyr. redaktorė – Vanda Ibińska. Adresas: Vilniaus g. 29, 3000 Kaunas. Žurnalas 64 psl., medžiaga tiek įvairi (daugiausia su didaktinėmis užuominomis), kad skaitytoją tiesiog užgožia savo mėginimu „visko duoti visiems“.

• „Technikos žodis“, 1996 m. Nr. 2(232). Leidžia Pasaulio ir Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga (iš tikrųjų leidimu rūpinasi ALIAS Čikagos skyriaus Technikinis spaudos sekcija). Redaktorius Viktoras Jautokas, administratorius A. Brazdžiūnas, 7980 W. 127 St., Palos Park, IL 60464. Savo įvadiniame straipsnyje redaktorius nusiakundžia visai užsienio lietuvių spaudai būdingais rūpestiais – bendradarbių, lėšų stoka ir neišklia ateitimi, tačiau žurnale medžiaga įvairi, įdomi ne vien „technika“ besidomintiems. Tai parodo redaktoriaus bei jo pagalbininkų darbštumą, sumanumą.

Oras Čikagoje

Antradienis, spalio 8 d. P dangė aptraukta debesimis, vėsu. Temperatūra dieną apie 60 laipsnių F., naktį – 43 laipsniai. Po pietų galbūt pro debesų plyšį pasirodys saulutė.

kkm

MIRĖ ANTANAS BAKAITIS

Spalio 5 d. telefonu iš Melbourne, Australijoje, gauta žinia, kad spalio 4 d. ten mirė, Australijoje lietuvių veikloje plačiai reiškęs, Antanas Pranas Bakaitis. Gimęs 1913 m. sausio 8 d. Šakių apskrityje. 1935 m. baigęs Kauno Aušros berniukų gimnaziją, 1939 m. Nancy un-te įsigijo prancūzų kalbos ir literatūros kurso diplomą, o Vilniaus un-tą baigė 1942 m. Buvo mokytojas Pasvalio ir Vilniaus gimnazijoje, Vokietijoje buvo Tiubingeno-Pfullingeno gimnazijos direktorius. Emigravęs į Australiją, Melbourne buvo vienos firmos gamybos vyr. direktorius. Vytauto Didžiojo un-te buvo stud. skautų korporacijos „Vytis“ senjoras ir filisteris, veikė ateitininkuose, kuriems priklausė dar prieš studijas. 1962 m. buvo išrinktas Australijos lietuvių katalikų federacijos pirmininku. Būdamas labai žvelnas būdo, sugebėjo išlyginti santykius su Australijos lietuvių bendruomene. Paliko sunkiai sergančią žmoną Elzytę ir du sūnus.

V.S.

BYLA DĖL VYTO GERULAIČIO MIRTIES

JAV teniso žvaigždė Vytas Gerulaitis, sulaukęs tik 40 metų, 1994 m. rugsejo 17 d. buvo rastas negyvas jo draugo rezidencijos prie baseino svečių namelyje Southhamptone, apie 100 mylių nuo New Yorko miesto, Long Islande. Buvo nustatyta, kad jis mirė nuo anglies oksido dujų, patekusių į miegamąjį kambarį iš baseino vandens apšildymo sistemos. Prokuratūra nusprendė, kad Gerulaičio mirtis dėl blogos ventiliacijos gali būti laikoma kaip žmogžudystė. Dėl to, tą sistemą įrengusiai firmai – East End Pools and Courts – ir jos mechanikui Bartholomew Torpey buvo iškelta byla. 1996 m. spalio 4 d. New Yorko valstijos Suffolk apskrities aukščiausias teismas apkaltintuosius rado nekaltais, nes buvo įrodyta, kad kažkas buvo padaręs pakeitimus sistemoje be jų žinios.

Bus dar ir kitas teismas. Vyto motina ir sesuo Rūta yra iškėlusios civilinio ieškinio bylą Manhattano aukščiausiam teismui prieš šią firmą, jos mechaniką, rezidencijos savininką ir kitus asmenis, reikalaujant 63 milijonų dolerių. Gerulaičių šeimos advokatas sako, kad ankstyvesnis teismo sprendimas neturėtų įtakos į šią civilinio ieškinio bylą.